

Sammenstilling af hørings svar for Kemiske byggeprodukter til kriterieversion 1.0

Den 6. maj 2008

1. Indledning

Nordisk Miljømærkning har i perioden 19. december 2007 – 29. februar 2008 afholdt høring af forslaget til kriterier for ”Kemiske byggeprodukter”.

Nedenstående er en gennemgang af de indkomne svar og Nordisk Miljømærknings kommentarer til svarene.

2. Oversigt over indkomne svar

Land	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår	Kommentarer uden at tage stilling	Forkaster	Forkaster med kommentarer
Danmark	0	6	12	1		1
Finland	0	3	4	3		2
Island						
Norge	1	7	5			2
Sverige	1	10	3	3		2
Total	2	26	24	7		7

Kriteriedokument og baggrundsdokument er sendt i høring til 581 høringsparter i og udenfor Norden som det fremgår af høringslisterne i bilag 1A. Det er også lagt på internettet med adgang for øvrige interessenter. I alt har 66 høringsparter svaret.

Svarene fordeler sig som det ses af ovenstående tabel. 36% afstår fra at tage stilling til kriterieforslaget, 42% støtter kriterierne, mens 11% forkaster kriterieforslaget. I bilag 1 fremgår det hvilke høringsparter i de enkelte nordiske lande, der har fremsendt svar.

Af hensyn til systematikken er høringssvarene delt op i flere afsnit, så det passer til inddeling af krav i kriteriedokumentet. Høringssvarene er skrevet i kasser med angivelse af den enkelte høringspart. Kommentarerne fra Nordisk Miljømærkning er skrevet nedenunder høringssvarene.

Udkast til kriterier og baggrundsdokument vil blive justeret og derefter forelagt for Nordisk Miljømærkenævnet til beslutning.

3. Svar om generelle krav

Svar som vedrører generelle krav finnes i dette afsnit.

Forbrugerrådet, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd, Danmark:

Forslag til ændringer: Forslaget er generelt af høj kvalitet.

I kriteriedokumentet refereres til direktiv om markedsføring, sikkerhedsdatablade m.m. 2001/58/EF - dette bør suppleres med relevant henvisning til REACH.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning anerkender relevansen af henvisning til Reach og har indarbejdet dette i de endelige kriterier.

Statens Byggetekniske Etat (BE):

BE mener at svanemærking av kjemiske byggprodukter er et godt supplement til miljømyndighetenes produktrestriksjoner og merkebestemmelser.

Svanemærkingen vil opplagt være til hjelp for tiltakshaver ved valg av miljøriktige byggevarer.

Kriteriene synes unødig kompliserte og detaljorienterte, særlig ved at det settes grenser for spesifikke stoffer for de ulike produkttypene. BE vil henstille til at kriteriene i størst mulig grad baseres på produktets og/eller inngående stoffers fareklassifisering (som gjort i punktene 01,02,03). Dette gir et mer dynamisk og enkelt kriteriesett.

Ambisjonsnivået ved Svanemærking bør være såpass høyt at produktene ikke skal være bevisst tilsatt stoffer med farekoder T+, T, Xn eller N. Dette vil omfatte alle CMR-stoffene (kreftfremkallende, mutagen og arvestoffskadelige) og PBT-stoffene (peristente, biokkummulerende og giftige) som vies særlig stor oppmerksomhet i det nye europeiske kjemikalierementet (REACH).

Henvisningen til stoffdirektiv og preparatdirektiv bør tas innledningsvis for å unngå gjentakelse i hvert av underpunktene. Det bør også vurderes om det er mer hensiktsmessig å henvise til norsk stoffliste og norsk klassifiseringsforskrift.

Det er nærliggende å foreslå at generelle krav knyttet til inngående komponenter (03-011 og 014) vises samlet i tabell over fareklassifisering, stoffnavn og innholdsgrenser, samt angivelse av om grensen knytter seg til utilsiktet forurensning eller bevisst tilsatt innhold.

Punkt 017, 019, 021 og 023: Det synes nødvendig å liste kvalitetsprøvningsmetoder, da det må forutsettes at det miljømerkede produktet oppfyller kvalitetskrav gitt i aktuelle produktstandarder.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning er enig i målsettingen om at miljømerkede produkter i liten grad skal inneholde stoffer med farekoder T+, T, Xn eller N. Endel produkttyper som f.eks kjemiske byggprodukter inneholder denne type forbindelser i varierende mengder for å gi tilfredsstillende funksjon. Dette har vi bl. a kartlagt i prosjekt gjennomført av Teknologisk Institutt i samarbeid med Husbanken og grenseverdiene

som er foreslått er peker ut de miljømessig beste kjemiske byggproduktene på markedet. Miljømerking har forsøkt å stille krav som både ivaretar krav til kvalitet og som minsker innholdet av miljø- og helseskadelige stoffer.

Vår erfaring er at seriøse produsenter har kvalitetsmessig gode produkter, men Miljømerking ser behovet for en sikring av dokumentasjon av kvalitet siden kvalitet er en viktig miljøparameter.

BASF:

We have the perspective of a producer of raw materials which can be used for the manufacturing of the product groups in question.

Our raw materials often are preparations produced by a chemical reaction (emulsion polymerization). Therefore I have not been happy with the term "ingoing substances" which is used in the document, e.g. also in Appendix 2 (declaration of raw material producers). The term "ingoing substances" is misleading since it does not mean the "feed materials" (e.g. monomers) before the chemical reaction. I have to admit, that after reading the definition on page 7 of the background document, the meaning is clear now.

Rescon Mapei AS:

Uten å gå inn på krav og detaljer i høringsdokumentet vil vi reise spørsmål om produsenter og kunder er tjent med at det etableres enda en merkeordning for kjemiske byggprodukter. Ordningen er frivillig, men dette vil fort utvikle seg til å bli fremmet/sett på som krav fra enkelte større kunder/kjøpere/bransjer. Det er jo et vell av ulike merkeordninger i dag, som f.eks. EU-blomsten, Blaue Ängel osv. I tillegg finnes lignende krav fra baser som f.eks. Basta i Sverige og andre.

Fra vårt ståsted er det ikke ønskelig med særnorske eller sær-nordiske ordninger. I hele EU/EØS er det nå REACH som gjelder (EØS-implementering forventet iløpet av mai/juni dette år). REACH favner stort sett alle andre relevante forskrifter/direktiver som har eksistert, slik som f.eks. VOC-direktiv osv. Disse blir/er jo innlemmet i REACH.

I EU og Norden pågår det arbeid med miljødeklarasjoner som vil måtte sies å danne et mye bedre grunnlag for bedømmelse enn Svanemerking av produkter. I miljødeklarasjoner vil det være krav om LCA-vurderinger via bla. CEN TC 350. De skal også følge ISO-standarder for utarbeidelsen. Dette er arbeid som er gitt fra EU-kommisjonen. For oss vil det falle naturlig å utvikle slike miljødeklarasjoner som vil være allment akseptert i hele EU.

Man har også utviklet krav som grunnlag for CE-merking av byggprodukter ihht. Byggvaredirektivet (fra TC 351 o.a.), der man må følge standarder for å kunne merke/få godkjent for salg sine produkter. Dette er også en allmen ordning i EU/EØS. I disse settes det relativt klare og strenge krav til produktets funksjon. Utover dette stilles det også krav om emisjonsdata for de ulike byggvareproduktene.

Vi synes vel også at det kan stilles spørsmål om hvorvidt f.eks. en sementholdig mørtel burde kunne miljømerkes med Svanen i det hele tatt. Ser man på produksjonen av sementer i dag, så kan vel neppe den prosessen betegnes som miljøvennlig.

Man ser også for seg at en slik "ekstra-ordning" vil belaste produsentene med ytterligere kostnader rundt utviklingen av et produkt – i tillegg til de betydelige kostnader man i dag allerede har vedrørende dokumentasjon.

Det ble i høringsdokumentet spurt spesielt rundt noen sentrale emner, og etter hva vi kan bedømme ser det ut til at grunnlagstall, data, testbetegnelser osv. er i samsvar med det som er relevant i bransjen pr. i dag.

Vår konklusjon er dermed at vi ikke anbefaler Svanemerking av kjemiske byggprodukter nettopp av de årsaker som er belyst i punktene ovenfor. Svanemerking kan være relevant for forbrukerprodukter på forbrukernivå som en veiledning, men ikke som et ekstra kravsett i den utstrekning det er tiltenkt i høringsdokumentet.

Vi ønsker i størst mulig grad en ensretting av krav gjeldende for kjemiske byggprodukter, noe man i dag har via REACH, CE-merking og utarbeidelse av miljødeklarasjoner etter ISO 14025.

Byggevarerindustriens Forening:

Innledningsvis minner vi om at Byggevarerindustrien/Byggenæringens Landsforening(BNL) for vel to år siden hadde et møte med Miljømerking, i forkant av at arbeidet med Kriteriedokumentet for Svanemerking av kjemiske byggprodukter startet.

I møtet redegjorde vi for og begrunnet vårt syn på svanemerking av byggeprodukter herunder orienterte vi om pågående internasjonal standardisering og annet regelverksarbeide som direkte berører kjemiske byggprodukter med krav til produsenters dokumentasjon.

Vi anmodet derfor om at arbeidet med kriterier ikke ble igangsatt.

I lys av dette må det medgis at vi nok hadde forventet en større forståelse for næringens anmodning, ikke minst fordi Stiftelsen Miljømerking fremstår som en myndighetsforankret ordning og ikke som en ren kommersiell aktør.

Vi ser at Svanemerking kan være utmerket for veldefinerte forbrukerprodukter men er mindre egnet for byggeprodukter som skal inkorporeres i et byggverk. Byggverk som prosjekteres og utføres av profesjonelle aktører og hvor innkjøp og produktvalg skjer på helt andre måter enn i forbrukermarkedet.

Kravene til produsenter er og blir i ennå sterkere grad fremover, å kunne fremlegge livsløpsbasert faktainformasjon om sine produkter som underlag for å kunne bedømme sluttproduktets miljøprofil dvs. byggverket. Kfr. EUs mandat til CEN om å utvikle standarder og verktøy for dette (CEN TC 350- Sustainability in Construction Works).

I forhold til denne helhetstenkning som kobler miljø, helse/komfort og livsløpskostnader blir Svanemerking et "tilleggsspor" for produsenter. Og etter europeisk byggevareindustri syn et galt spor.

Mer spesielt for byggkjemiske produkter er vi i ferd med å implementere EUs nye kjemikalieforskrift REACH og CENs arbeide med (i CENTC 351 etter mandat fra EU) å regulere "dangerous substances" i forhold til Byggevaredirektivet og derved vår egen Byggeforskrift(TEK). Som også kobles til CE-merking som blir obligatorisk. I sum representerer dette store endringer og utfordringer for produsenter og leverandører. Og i like stor grad for myndigheter og brukerne av produktene. Intensjonen er å ivareta brukernes og samfunnets behov for trygge produkter. Et eget kravsett til byggkjemiske produkter for Svanemerking på toppen av dette og øvrige krav som eksisterer, blir verken produktivt eller forenkler for aktørene i markedet.

Vår anmodning må sees med dette som bakgrunn.

Vi vil gjerne invitere Miljømerking til dialog rundt det vi her tar opp.

Vi finner det ikke hensiktsmessig å kommentere detaljer i høringsforslaget.

Vi legger merke til at kravene flere steder avviker fra myndighetskrav og også andre relevante kriteriedokumenter fra Stiftelsen.

Som et eksempel i avsnitt 1.05 tilf. forbindelser er kravene annerledes enn kravene til de samme produkter i kriteriedokumentet for boliger. Dette kan sikkert harmoniseres, men det illustrerer noe av vanskeligheten.

RTT:

RTT wants to thank for this opportunity to comment this proposal. However RTT supports a European harmonized approach on assessment of any dangerous substances released from construction products; this work was mandated by the Commission (DG/Enterprise) 2005 and is how executed in CEN under its TC 351. The main goal of this work is to removing technical barriers to trade and allowing free movement of products inside EEA by harmonizing measurement/testing methods which will be used when assessing releases of dangerous substances from construction products into indoor air as well as soil and water. The results will be used in CE-marking of mandated construction products but will establish harmonized testing approach also to other products used in construction. This leaves no justified need for overlapping labelling.

The proposal, as far as it deals with construction products, is overlapping in the view of European mandated harmonization work as well as national M1 voluntary scheme, the latter having a wide stakeholder acceptance and large number of various products already accepted, and will give no additional value for construction product manufacturers.

Metsäteollisuus ry, Puusepänteollisuus ry:

CEN/TC350 (Sustainability of Construction Works) is providing the performance based European rules for the assessment of environmental performance of building and building products based on the standardisation Mandate M/350 from the Commission. The suite of standards of CEN/TC350 will be generally applicable (horizontal) and relevant for the integrated assessment of building performance over entire life cycle. The CEN/TC350 standards will be applicable to all construction industry products and will provide the rules for the integration and declaration of environmental information of building products.

The chemical building products are also building products. The proposal for the criteria for the Nordic Eco-Labeling of Chemical building products IS NOT CONSISTENT WITH the standardised rules developed in CEN/TC350 and, thus it is violating against barrier free trade of construction products in the EU internal market.

Rakennustietosäätiö RTS:

Vi tackar för vår möjlighet att ge remissvar.

I kriterieförslaget är det viktigt att beakta Finlands materialindustri samt produktframställningens utgångspunkter. RTS föreslår ett mer noggrant angripssätt för avgränsningar mellan byggprodukter, då nästan vilken produkt som helst kan enligt förslaget klassas som kemisk byggprodukt. Både RTS och PT17 fäster uppmärksamhet vid gränsvärden som är delvis samma som M1-klassificering och samtidigt på mycket noggranna och detaljerade krav på bl.a. faromärkning. Samtidigt önskas att det i beredningen beaktas också CE-märkningen och de saker där visas.

För att förbättra och stödja byggkvaliteten föreslår RTS tilläggsgranskning av dessa ärenden och möjligheten att beakta i så hög grad som möjligt utsläppsklassificeringen och inomhusklimatklassificeringen i kriterieutvecklingen. Vi vill gärna höra kommentarer om dessa punkter och vi vill gärna veta mer om miljömärkningskriteriernas utvecklingskedan. Vi tar gärna ställning till kommande förslag.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Hensikten med å svanemerke produkter er å peke ut de helse- og miljømessige beste produktene innen en kategori basert på livsløpsvurdering av produktet. Miljømerkingsarbeidet foregår etter internasjonal miljømerkingsstandard (ISO 14024) og er allment akseptert både nasjonalt og internasjonalt.

Når det gjelder kravene som stilles i det nye kjemikalierregelverket REACH er dette minimumskrav som alle produsenter må forholde seg til. Det vil kun være de mest alvorlige helse- og miljøskadelige stoffene som begrenses gjennom REACH. Det vil derfor fortsatt være store helse- og miljøforbedringer som kan oppnås gjennom å stille strengere krav enn myndighetskravene, f.eks gjennom et miljømerkingsystem.

De miljøvaredeklarasjoner som hittil er utarbeidet for byggrelaterte produkt har svært begrenset informasjon om helse- og miljøfarlige stoffer. Dette er spesielt et problem for kjemiske byggprodukter som nettopp består av stoffer som kan være helse- og miljøbelastende i ulik grad. I tillegg trenger man flere miljøvaredeklarasjoner innenfor en produkttype for i det hele tatt å kunne foreta et valg siden miljøvaredeklarasjonene

kun lister opp en rekke informasjon uten å si noe om hva som er bra eller dårlig. Denne vurderingen overlates til brukeren som da må inneha høy kompetanse for å gjøre et kvalitetsmessig godt miljøvalg.

KEMI:

De foreslåtte forandringene av de EU-gemensamma klassifiseringsreglene (som er en adoptering av GHS systemet) bør beaktas.

BASTA:

Vi vill göra er uppmärksamma på den kommande introduktionen av det globala systemet GHS. Detta gör att tidpunkten för introduktion av era föreslagna kriterier är mindre lämplig.

Sveriges Byggindustrier (BI):

Förslaget saknar dock hänvisning till den kommande introduktionen av det globala klassificeringssystemet GHS, som kommer att medföra nya regler. Detta gör att tidpunkten för introduktion av de föreslagna kriterierna är mindre lämplig.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har infogat en tolkningsnyckel till GHS, i kriteriernas bilaga 4. Nordisk Miljömärkning kan inte se att det skulle vara något stort problem med att GHS introduceras samtidigt som våra kriterier lanseras.

Sveriges Byggindustrier (BI):

BI har tagit del av Nordisk Miljömärknings förslag till kriterier och vill även hänvisa till remissvaret från BASTAonline AB.

BI ser det positivt att de föreslagna kriterierna för Svanenmärkning av kemiska byggprodukter utgår från ett antal väldefinierade riskfraser, i stället för att peka ut enskilda ämnen.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet, men vi gör faktiskt både och. Vi har valt att jobba så eftersom alla önskade kemikalier (ur vårt perspektiv) inte nödvändigtvis går att begränsas enbart med hjälp av riskfras kriterier.

BASTA:

Tyvärr gör man i Svanenkriterierna undantag från grundregeln vilket kan innebära att Svanenmärkta produkter kan innehålla ämnen som inte skulle vara tillåtna i en BASTA-registrerad produkt. Då en Svanenmärkt produkt framhålls som "bäst i klassen" ger detta en falsk tilltro till att Svanenmärkta produkter inte innehåller farliga ämnen.

Sveriges Byggindustrier (BI):

Förslaget till Svanenkriterierna medger dock undantag från den allmänna grundregeln, vilket kan innebära att Svanenmärkta produkter kan innehålla ämnen som inte skulle vara tillåtna i en BASTA-registrerad produkt. Då en Svanenmärkt produkt framställs som "bäst i klassen" ger detta en falsk tilltro till att Svanenmärkta produkter inte innehåller farliga ämnen.

Skanska:

Vi ställer oss också bakom BASTAs remissvar och ser det som en viktig princip att Svanens kriterier går längre än BASTAs, för att undvika förvirring över vad som är det miljömässigt bästa alternativet.

Till exempel saknar vi generellt kravet om persistenta, bioackumulerbara och toxiska ämnen (vPvB och PBT) i Svanens kriterier.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning utarbejder kravene slik at den ca 30% miljømessig beste delen av bransjen skal kunne klare kravene. Svanen blir derfor en guide for produktene som er "best i klassen". Det betyr imidlertid ikke at produktene er fullstendig uten helse- og miljøfarlige stoffer. Det kan behöves små mengder også av helse- og miljøfarlige stoffer for at produktene skal ha tilfredsstillende funksjon. Svanens ambisjon er alltid å begrense innholdet av helse- og miljøskadelige stoffer og om mulig forby slike.

BASTA:

Det finns i förslaget ett antal specifika kriterier för de olika produkt typerna lim, fogmassor, spackel, och utomhusfärg vilka sammantaget ger en mycket splittrad bild av kriterierna för Svanmärkta kemiska byggprodukter.

Sveriges Byggindustrier (BI):

Förslaget omfattar ett antal speciella kriterier för de olika produkttyperna lim, fogmassor, spackel och utomhusfärg, vilka sammantaget ger en mycket splittrad bild av kriterierna för Svanemärkta kemiska byggprodukter.

Kommentar från Nordisk Miljömærkning:

Nordisk Miljömærkning har skapat kriterierna med tanken att de ska kunna utvidgas med flera produktgrupper vid behov, på ett mycket snabbare sätt än vårt normala kriterieutvecklingsförfarande.

PlasticsEurope Epoxy Resin Committee:

The interpretation of the PlasticsEurope Epoxy Resin Committee is that this document is promoting elimination of epoxy resins as building materials in Nordic Countries.

However, when reviewing the properties and performance of epoxy resin formulations versus alternative materials we believe this recommendation will be counter-productive for health of the consumer and emissions during construction, repairing life-cycle of buildings in Nordic Countries.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling is of the firm belief that Bisphenol-A is an undesirable component from an environmental and health point of view.

Finnish Environment Institute SYKE:

The SFS-Ecolabelling has requested a statement, from Finland's environmental centre, on proposals on the criteria for eco-labels for chemical construction products. Finland's environmental centre holds the proposal as good, and worth taking note of from an environmental viewpoint.

However a few matters that have manifested, which will come to be observed when preparing the criteria

Comment from Nordisk Ecolabelling:

We thank you for your support and comments

O1 Information om produkt

Jotun AS (utendørs maling):

Punktet om at "...hvis produktet er en del av et system, som tilsammen sikrer produktets funksjon, så skal hele systemet kunne svanemerkes...", vil være vanskelig å forholde seg til for utendørs malinger.

Malingene blir som regel alltid anbefalt i system med en eller annen grunning på f.eks. nytt treverk (førstegangs behandling). Disse grunningene vil også som regel inneholde råtehindrende midler, være N-merket og følgelig vanskelig kunne miljømerkes.

Det er allikevel slik at en utendørs maling ikke anbefales fast i system med grunner, alle tilfeller av vedlikehold der man behandler tidligere malte flater skal som regel bare malingen benyttes alene. Det er også til dette det største volumet av utendørs maling blir brukt. I tillegg leveres flere og flere ny-bygg nå med ferdig grunnet kledning (fra trelastleverandøren) hvor det da også bare benyttes maling.

Produkter til mur-underlag følger i og for seg samme argumentasjon, men vil ha grunner som ikke nødvendigvis vil bli N-merket.

Vi synes derfor at dette punktet bør skrives om for å tydeliggjøre at man i forhold til utendørsmalinger bare snakker om system i gitte situasjoner og at dette følgelig ikke bør være et generelt krav for disse produktene.

Tikkurila OY:

"If the product forms part of a system that jointly ensures the functioning of the system, the entire system may be Swan-labelled and not simply parts of it."
Tikkurila Oy prefers that a single coating product can be Swan-labelled instead of the proposed coating system. Our argument is that 60 – 80 % of the topcoats which can be regarded to be suitable for Swan- Labelling are used in maintenance coating where no system painting is recommended. Consequently, only 20 – 40 % of the volumes of the topcoat are used for system coating for new claddings. Most of new claddings are factory primed (in Finland at present more than 80 %). These both facts lead to very small volumes of Swan-labelled coating systems according to the present proposal.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling have for clarification adjusted the text phrase in O1 to:

“If the product forms part of a two component product (or more) that jointly ensures the functioning of the system, the entire system may be Swan-labelled and not simply parts of it”

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Det är inte möjligt att garantera att man har av 100 % av formuleringen och tyvärr finns inte CAS-nummer på alla kemikalier.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har förtydligat i bilaga 1 och i bilaga 2 att föroreningar under 100 ppm ej avsiktligt tillsatta, inte beaktas. Bilaga 2 har dessutom justerats så att den inte längre är lika omfattande.

O2 Klassificering af produkt

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Produkten får ej vara klassad i någon av faroklasserna: Mycket giftig, Giftig, CMR eller Miljöfarlig med symbol, enligt Preparatdirektivet -1999/45/EEG samt Ämnesdirektivet - 67/548/EEG

SVEFF, Alcro-Beckers:

Här bör en hänvisning göras till O6 så att det tydligt framgår att produkten får innehålla upp till 1000 ppm konserveringsmedel av isotizolinontyp trots att detta medför produktklassificering Xi, R43.

Teknos OY:

– Classification of the product:

R-klasser borde godkännas, då det är mycket viktigt att utomhusmålfärg skyddar för mögel och blåfärgning. Klimatetuppvärmningen kräver mera och effektivare skydsskemikalier också i Skandinavien.

Rohm and Haas:

If this criteria is applied then several film fungicides would have to be used below 1000 ppm active substance because they are or are most likely to be classified R43 eg. IPBC (3-Jodo-2-propynyl butylcarbamate, CAS 55406-53-6), Propiconazole (CAS 60207-90-1) and DCOIT (4,5-Dichloro-2-octyl-2H-isothiazol-3-one, CAS 64359-81-5).

Alcro-Beckers:

Här bör en hänvisning göras till O6 Konserveringsmedel så att det tydligt framgår att produkten får innehålla upp till 1000 ppm konserveringsmedel av isotizolinontyp trots att detta medför produktklassificering Xi, R43.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has added a paragraph to clarify that Outdoor paint and varnish can be labelled with Xi R43, and a reference to the relevant criterion (O4) for preservatives.

Further changes in criterion O2:

- Relevant R-phrases have been added.
- Safety datasheet should be according to Appendix II in REACH 1907/209/EF.

O3 Klassificering af indgående kemiske stoffer**Miljøstyrelsen, Danmark:**

Krav O2 omhandler begrænsninger, der gælder for produkter med hensyn til bestemte klassificeringer.

I krav O3 omhandles de indgående stoffer i produkterne, hvor der stilles krav om, at ingen stoffer må være CMR-klassificerede, klassificeret meget giftig, giftig, skadelig eller kunne forårsage uønskede virkninger på vandmiljøet eller organismer i vandmiljøet (R50-R53).

For at undgå gentagelser og overlappende kriterier foreslås at kravene i O2 og O3 kombineres. Vi ser ikke det logiske i en deling i to krav, heller ikke ud fra baggrundsnotatet, hvori der ligeledes er gentagelser i kravene. Hvis det fastholdes at opdele kravene i O2 og O3, ville det være logisk at have de skrappeste kriterier først (O3 før O2), derved kunne gentagelser og dobbelthenviisning til samme lovtekster undgås.

Krav O3: Kravet kan formidles klarere, hvis der står anført at de koncentrationsgrænser der skal overholdes står i Præparatdirektivet. .

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Det er forbud mot CMR-stoffer. Det bør vurderes om det også skal være forbud mot hormonhermende og bioakkumulerende stoffer som for ftalater i O9.

Kravene til innhold av miljøfarlige stoffer er godt strengere enn grensene for klassifisering i klass/merkforskriften. Det er veldig positivt, men vi synes det er vanskelig å vurdere hvor mye strengere kravene til svanemerking skal være enn gjeldende krav i EU eller i norske forskrifter.

Statens Byggetekniske Etat (BE):

Punkt 03 og 04 bør kunne slås sammen, da både fareklasse og R-setninger betraktes som en del av klassifiseringen.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning har valt att korrigera kriterierna genom att punkten O4 slås samman med O2. När det gäller O3- miljöfarlighets- och CMR-klassade kemikalier så avser kravet hur ingående råvaror är klassade och bör därför inte skrivas samman med kraven på den färdiga produktens riskklassning.

Förbud mot hormonstörande och bioakkumulerbara ämnen läggs till i kravet "Övriga krav för ingående kemiska ämnen"

PlasticsEurope Epoxy Resin Committee:

In section 4.2.1 O3, it states that products must not contain the environmental labels N R50/53, N R51/53, R52/53, N R50, R52 or R53 to 53 in a concentration greater than 4%. The interpretation of the PlasticsEurope Epoxy Resin Committee is that this document is promoting elimination of epoxy resins as building materials in Nordic Countries. However, when reviewing the properties and performance of epoxy resin formulations versus alternative materials we believe this recommendation will be counter-productive for health of the consumer and emissions during construction, repairing life-cycle of buildings in Nordic Countries for the following reasons:

- There will be a reduction in the use of epoxy resin materials that have outstanding performance with regards to adhesion, sealing, durability, chemical resistance, mechanical properties and corrosion protection.
- The use of these high performing products means longer life in service together with less need to repair and replacement. Needless repair and replacement will indeed increase the danger to human health and the environment.
- Epoxy resin formulations used on building sites are usually solvent-free eliminating Volatile Organic Chemical (VOC) emissions.
- Epoxy resin formulations are able to be used on building sites throughout the year without the need for heating, again minimizing emissions on a building site.
- Epoxy resin formulations are:
 - presently the material of choice for the construction of wind turbines – buildings that are placed in extremely harsh onshore and offshore environments to produce energy whilst reducing the emission of carbon dioxide and global warming. No alternative materials are available with the necessary combination of processing and structural/mechanical properties,
 - used to protect the environment and people against the leaking of harmful, poisonous or other dangerous materials from storage tanks, agricultural or sporting facilities etc.,
 - used to make self-levelling floors with high chemical resistance, e.g. floors for hospitals that can be kept clean, chemical stores/car parks that prevent the leaching of chemicals/oils etc. into the environment,
 - used to make polymer concretes and mortars, composite articles and composite reinforcements for the construction of buildings and bridges,
 - used to repair old pipelines/sewers without digging up/under historical parts of towns or damaging protected parts of countries.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling is of the firm belief that Epoxy Resin and Bisphenol-A are undesirable from an environmental point of view as well as from a health perspective.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Miljöfarliga ämnen

Ämnen som ska klassificeras som miljöfarliga enligt EU:s direktiv

67/548/EEG med anpassningar och ändringar eller enligt gällande föreskrifter i Danmark, Finland, Norge, Island eller Sverige, får ingå med:
För ämnen klassade R50 får ingå med max 5 vikt %.
För ämnen klassade R50, 51, 52, 53 eller kombination av dessa med max 2,5 vikt %.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

De flesta mjukgörare klassas som N R50, R52/53, R52 och/eller R53. Vi föreslår istället N R51/53 ämnen under 1,25% (i EUs klassificering och märkningssystem är gränsen 2,5%). N R50, R52/53, R52 och/eller R53 under 5% (i EUs klassificering och märkningssystem är gränsen 25%).
det är mycket svårt att tillverka vissa limprodukter, särskilt de hartsinnehållande, som uppfyller kundkraven under dessa haltgränser.

Kiilto:

O3 Classification of ingoing chemical substances

Our suggestion:

N R51/53 substances below **1,25%** (in EU classification and labelling limit is 2,5%).
N R50, R52/53, R52 and/or R53 below **5%** (in EU classification and labelling limit is 25%).

Reasoning:

Most of the plastisizers belong to classes N R50, R52/53, R52 and/or R53. The limits of our suggestion are considerably below EU classification limits and it is very difficult to make certain adhesive products, especially containing resins, which would fulfil customer requirements below these limits.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has after consideration decided not to change the criteria levels of N-labelled substances.

N.P.T.s.r.l.:

I do not agree with Swan decision do use the two different tin levels 0,1% w/w for "PUR polymers with silanes" and 0,25% w/w for "MS-polymers", and to accept so high level like 0,25% w/w.
I suggest to use the same level for both, and to adopt the 0,1% w/w level.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling will withdrawn the exception and excluded organo tin compounds.

KEMI:

De ändrade reglerna för klassificering av beredningar bör beaktas i utformning av krav O3.

Finnish Environment Institute SYKE:

It is mentioned in the criteria proposal for Chemical construction products, that the product shall not be classified as environmentally hazardous, in accordance with the mixture directive 1999/45/EY. Finland's environmental centre states, that in March 2007, the 2006/8/EY change to the mixture directive will come into use. In the change, so called material placed percentage limits will also be given to such extremely poisonous (L(E)C50 < 1 mg/l) substances, which are not given limits in the catalogue of dangerous substances. The change concerns these materials, which are from an environmental perspective classified as N; R50- and N; R50-53. The material related contents of the change to the mixture directive may also have an influence on the percentage of environmentally dangerous materials in chemical construction products. The influence of the changes to the mixture directive will come to note in all parts of the criteria proposal of chemical construction products.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has carry out several changes in criterion O1-O4 and adjusted the references to the proper legislation as well.

The criterion for N substances e.g. R 50/53 have been altered from previously <0,1% to <70% of the classification level.

SVEFF:

Vi tycker att totalgränsen på miljöfarligt innehåll som nu ligger på 4 vikt % bör uttryckas i g/m² eftersom detta är mer relevant för påläggningsmängden.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning kommer inte att ändra kravet efter som det berör fler produkter än färg.

SVEFF:

Det är inte möjligt att garantera att man har av 100 % av formuleringen. Kravet på att råvaruleverantörer i bilaga 2 ska garantera att deras produkter är fria från en lång rad ämnen kommer inte att bli möjligt att uppfylla. Detaljeringsgraden i frågorna är sådan att leverantörerna inte kommer att kunna svara ja, eftersom de då intygar att olika ämnen, oavsett halt inte alls förekommer i råvaran.

SVEFF:

Det är heller inte troligt att man kan få råvaruleverantören att redovisa råvarans totala sammansättning med CAS nummer för alla ingående ämnen. Följden blir att färgtillverkaren inte heller kan skriva intyg enligt bilaga 1. Däremot kan färgtillverkaren intyga att ämnena inte har tillsats av dem och att det enligt den information som erhållits från råvaruleverantören inte förekommer i ingående råvaror.

Alcro-Beckers:

Ett övergripande krav som är direkt omöjligt att få att fungera är kravet på att leverantörer av råvaror i Bilaga 2 ska garantera att deras produkter är fria från en lång rad ämnen. Detaljeringsgraden i frågorna är sådan att leverantörerna inte kommer att kunna svara ja, eftersom de då intygar att olika ämnen, oavsett halt inte alls förekommer i råvaran. Det kommer inte heller att bli lätt att få dem att redovisa råvarans totala sammansättning inkl CAS nr för alla ingående ämnen. Det är högst osannolikt att leverantörerna, i många fall stora europeiska kemikoncerner, vill fylla i bilagan. Detta innebär att vi som tillverkare/ blandare av färg inte känner oss riktigt komfortabla med att skriva intyg enligt bilaga 1.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning kommer att göra flera justeringar i krav O1-O4 och inför texten om "föroreningar under 100ppm ej avsiktligt tillsatta" till Bilaga 1 och i Bilaga 2. Bilaga 2 har dessutom justerats så att den inte längre är lika omfattande.

Akzo Nobel Decorative Coatings:

Inte alla färgtillverkare prioriterar att tillsätta algecider, mycket pga kostnaden. För att ha ett vettigt skydd mot påväxt av alger på färgytan, måste mer än 0,1% av en N R50/R53 substans tillsättas. För att undvika att miljömärkt färg blir en färg som ökar risken för algpåväxt, bör max nivån på R50/53 substanser höjas till 0,25%.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har justerat kravet för R 50/53 ämnen från max 0,1% till <0,7% av den märkningspliktiga gränsen. Detta innebär ex. att som mest kan <0,17% av de minst toxiska R50/53 ämnena tillåtas i den miljömärkta produkten.

O4 Indgående kemiske stoffers risikosætninger**Miljøstyrelsen, Danmark:**

R43 (Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden) bør inkluderes i kravene i O4, så der er overensstemmelse med krav O2 om at stoffer ikke må være klassificeret som sensibiliserende.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Undantag i krav xx för konserveringsmedel

Aktivt tillsatta organiska ämnen sak vara klassade enligt 67/548/EEG och får ej vara klassade i faroklasserna:

Mycket giftig R26, 27, 28, 39.

Giftig R23, 24, 25, 39, 48.

Hälsoskadlig R48.

Allergiframkallande R 42,43

CMR R40, R45, 49 R46, R60, 61.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning har valt att korrigera kriterierna genom att punkten O4 slås samman med O2, samt att komplettera tabellen i O2 med de relevanta R-fraserna.

O5 Organiske tinnforbindelser

Forbrugerrådet, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd, Danmark:

Forslag til ændringer: Forslaget er generelt af høj kvalitet.

Organiske tinnforbindelser: Vi mener disse bør forbydes helt, medmindre man specifikt ved, at det ikke i dag er muligt at erstatte disse. I så fald bør der varsles et totalt forbud fra næste revision. I kriteriedokumentet refereres til direktiv om markedsføring, sikkerhedsdatablade m.m. 2001/58/EF - dette bør suppleres med relevant henvisning til REACH..

Miljøstyrelsen, Danmark:

Af retningslinjerne er det foreslået, at produktet ikke må indeholde organiske tinnforbindelser.

En undtagelse er fugemasser med 1-komponent hærdende system. Her må TBT, DBT, DOT og TPT anvendes som katalysatorer og indgå med op til 0,1 vægt % i silikoneprodukter og PUR-polymerer og med 0,25 vægt % i MS-polymerer.

Der arbejdes i dag i EU-regi på en regulering af organiske tinnforbindelser. Her er strategien, at fremme udvikling af alternativer til de organiske tinnforbindelser, men samtidigt sikre, at de nye alternativer ikke indeholder Cd og Pb. Disse stoffer er i dag forbudt at bruge i blandt andet Danmark. Danmark støtter endvidere et forbud mod TBT. De organiske tinnforbindelser forventes således på sigt udfaset. Derfor støtter MST som udgangspunkt, at svanemærkede produkter er uden organiske tinnforbindelser.

Af baggrundsdokumentet fremgår det imidlertid, at der ikke findes alternativer til de organiske tinnforbindelser i fugemassen med 1 komponent hærdende skum. Derfor mener MST, at så længe der ikke findes brugbare alternativer, kan de foreslåede kriterier accepteres. Når der er udviklet alternativer uden indhold af Cd og Pb, bør svanemærkekriterierne for fugemassen revideres.

Statens Forurensningstilsyn (SFT):

Organiske tinnforbindelser er forbudt, men det er unntak for bl. a. tributyltinn og trifenylytinn.

I produktforskriften § 2-8 *Organiske tinnforbindelser* 1. ledd står det: "Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder tributyltinn- og trifenylytinnforbindelser".

Statens Byggetekniske Etat (BE):

I kriteriesett for småhus er det satt høyere grenser for innhold av organiske tinnforbindelser i kjemiske byggprodukter. Grensene bør samordnes, slik at svanemerket småhus betinger bruk av kjemiske byggprodukter som oppfyller det foreliggende kriteriesettet. Ideelt sett så vi helst at det ikke tillates innhold av tinnorganiske forbindelser.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning reviderer nå kriteriene for hus og der ser man bl.a på kravene til tinnorganiske forbindelser for om mulig å harmonisere kravene. Det vil likevel kunne bli strengere krav for kjemiske byggprodukter som skal miljømerkes enn der produktet inngår som et av flere hundre innsatsfaktorer i et svanemerket hus. Nordisk

Miljömärkning bestrever å være strengere enn myndighetskrav så derfor forbys tinnorganiske forbindelser.

KEMI:

Mycket tveksamma till undantag för TBT i krav O5. TBT är extremt giftigt för vattenlevande organismer, hormonstörande och på KEMIS PRIO lista över ämnen som ska utfasas. TBT kan även komma att omfattas av tillståndsprövning enligt REACH lagstiftningen.

Vi undrar varför endast fogmassor är undantagna från detta krav? Det finns idag ett antal elastiska golvlim och monteringslim på marknaden som innehåller små mängder tennorganiska föreningar.

N.P.T.s.r.l.:

Objection about Tin levels in Sealants (O3-O4-O5)

Since:

The new classification for DBT (organo-tin compounds) (30th-31st ATP to 67/548/EEC) is: Repr (Cat2) R60-61, Mut(Cat3) R68, T R48/25, N R50/53; and so are introduced the new risk phrase R68, R60, R61, not allowed for organo-tin compounds (O4)

“PUR polymers with silanes” and “MS-polymers” based Sealants have comparable technical properties (so it is possible to use indifferently the two product for the same application).

We do not agree with Swan decision do use the two different tin levels 0,1% w/w for “PUR polymers with silanes” and 0,25% w/w for “MS-polymers”, and to accept so high level like 0,25% w/w.

We suggest to use the same level for both, and to adopt the 0,1% w/w level.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling will withdrawn the exception and thus excluded organo tin compounds.

Kiilto:

O5 Organotin compounds

Our suggestion: 0,4 weight%

Reasoning:

Current MS-polymer based adhesive systems require at least 0,4% DBTL organotin catalysts, with lower amounts adhesives are not hardening. Below 0,25% catalyst concentration the adhesives are too slow to fulfil customer requirements.

The products containing organotin are more environmentally friendly, safe and healthy than polyurethane adhesives, which are used in similar applications. If this limit is below.

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Vi föreslår ett gränsvärde på 0,4 vikt %. De MS-polymerbaserade limsystemen kräver åtminstone 0,4 % DBTL tennorganiska katalysatorer, lägre halter innebär att limmet inte härdar som önskat. Under 0,25 % katalysatorhalt härdar limmet alldeles för långsamt för att uppfylla kundkraven. Produkter som innehåller tennorganiska föreningar är dessutom mer miljövänliga, säkra och mindre hälsoskadliga än polyurethanlimmer som används i samma applikationer. Denna substituering av polyurethanlimmer bör främjas. Det är även oklart om det är DBT-förening som sådan som skall räknas in i gränsvärdet, vilket bör specificeras. Vi ställer oss även frågande till skillnaden i gränsvärde mellan silikoner och MS-produkter.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har efter noggrant övervägande beslutat att inte acceptera tenorganiska föreningar och har helt strukit undantaget från kriterierna.

O6 Konserveringsmidler:**Jotun AS (utendørs maling):**

Dette punktet er der Jotun har størst problemer. Etter at EUs biocide direktiv (BPD) nå er innført er utvalget av film-konserverende midler (PT7) - de stoffene som skal hindre oppblomstring av f.eks. svertesopp - svært begrenset.

Vår erfaring er at disse film-konserverende midlene har svært forskjellig effektivitet - spesielt når det kommer til langtidseffekt. Vi har forståelse for at merkesetningen R-43 sammen med Svanemerket er problematisk, men ønsker allikevel å understreke vår bekymring for kvalitetsoppfattelsen av svanemerkede produkter i markedet hvis stoffer som isothiazolinon-forbindelser ikke kan benyttes i tilstrekkelig mengde.

Vi ønsker at det åpnes opp for å bruke akseptable mengder (for effekt) av de biocidene som er registrert i BPD - PT7, men at der produsentene ønsker å benytte stoffer som genererer R-43 også settes ekstra strenge krav til å dokumentere kvalitet.

Vi anbefaler da at man f.eks. benytter standarden for test av utendørs malingsystemer EN 927-3; Natural Weathering test. Det bør da settes krav til hvor lenge testen bør være kjørt (min. 12 mnd), at det er testet i relevant klima og at det settes relativt strenge krav til hvor mye begroing man kan akseptere (f.eks. Degree of Mould Growth = 1(S2), vurdert etter ISO 4628-1:2003). [Vi vil henvende oss til leverandøren av aktuelle isothiazolinonforbindelser for å diskutere grunnlag for mengde-tilsetninger]

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Vi oppfatter dette som att den totala mängden utav ALLA isothiazolinoner sammanlagt måste ligga under 15ppm. Var kommer denna siffra ifrån? Vi känner inte till något vattenbaserat lim som klarar denna gräns.

Vi föreslår att den totala halten isothiazolinoner tillåts vara 100 ppm med en halt av Kathon under 15 ppm.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Konserveringsmedel

Undantag från krav xx:

Innehållet av konserveringsmedelsblandningen 5-chlor-2-methyl-2H-isothiazol-3-on (EC nr. 247-500-7) och 2-methyl-2H-isothiazol-3-on (EC nr. 220-239-6) (3:1) får ej överstiga 15 ppm.

Kiilto:

O6 Preservatives

Our suggestion: isothiazolinone compounds together below 100ppm, so that Kathon is below 15ppm.

Reasoning:

In EU directive for cosmetics and detergents, MIT (2-methyl-4-isothiazolin-3-one) limit is 100ppm and there are no limits for BIT (1,2-benzisothiazolinon-3-one). Cosmetic products are designed to be contact with human skin and they are also washed to waste waters. Building products are not usually in skin contact during use and they remain in the building structures for long time and they are not washed away to waste waters.

BASF:

Preservatives: The content of < 15 ppm for isothiazolinones in the final product is very low. Our dispersions have higher levels, but they are diluted by the formulation. How are the end products stabilized against microorganisms?

Rohm and Haas:

“The content of isothiazolinone compounds should be below 15 ppm”

This criteria is not precise in that it does not identify which chemical active substances are concerned by the term “isothiazolinone”. Several important in-can and film preservatives are of the isothiazolinone family eg. BIT (1,2-Benzisothiazol-3(2H)-one, CAS 2634-33-5), MIT (2-Methyl-2H-isothiazol-3-one, CAS 2682-20-4), OIT (2-Octyl-2H-isothiazol-3-one, CAS 26530-20-1), CMIT/MIT, DCOIT and BBIT (Butylbenzisothiazolinone CAS 4299-07-4).

We believe that the isothiazolinones should not be treated as a chemical group. For a greater level of precision in the criteria we believe that the isothiazolinone-based biocidal active substances be named, their CAS number specified and where relevant the mandatory Dangerous Substances Directive R43 concentration limit stated.

Apart from CMIT/MIT none of the other isothiazolinone-based active substances would be effective at 15 ppm as either in-can or film preservatives

Rohm and Haas:

“Exceptions apply in the case of products for outdoor paints and varnish if the content of isothiazolinone compounds in the product does not exceed 1000 ppm”

This criteria is not precise in that it does not identify which chemical active substances are concerned by the term “isothiazolinone”.

Indoor paints, adhesives, fillers, paints and varnishes may also require fungicides eg. bathrooms, rooms with humidity problems. Restricting the 1000 ppm cut-off for isothiazolinones only to exterior applications would exclude them from these indoor applications

Rohm and Haas:

“It should be noted , however, that the content of a mixture of 5-chloro-2-methyl-2H-isothiazol-3-one (CAS No26172-55-4) and dimethyl -2H-isothiazol-3-one (CAS-No 2682-20-4) “

This designation is not correct. The mixture of CMIT/MIT should be referred to by the CAS designation entered under the Dangerous Substances Directive and notified within the Biocidal Products Directive....namely....(note also the correction of di to 2-) Mixture of 5-chloro-2-methyl-2H-isothiazol-3-one (EINECS247-500-7) and 2-methyl-2H-isothiazol-3-one (EINECS 220-239-6) CAS number 55965-84-9.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling thanks for all the information and suggestions and have corrected the text as well as made adjustment in the criterion levels.

For some outdoor paint and varnishes a new maximum of 2000ppm in combination with EN 927-3 Natural Weathering test is introduced.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Konserveringsmedel

Undantag från krav xx för ”film”- och ”in can-” konserveringsmedel som får ingå med:

Per ämne:

Max 1 vikt % om de är klassade enligt 67/548/EEG i faroklasserna R42, 43 eller kombination av dessa.

Totat innehåll:

Max 5 vikt % om de är klassade enligt 67/548/EEG i faroklasserna R23, 24, 25/ 39, 48 eller kombination av dessa.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning hänvisar till krav O3 ”Klassifisering av ingående kemiska ämnen” och där undantaget för Konserveringsmedel.

O7 Formaldehyd

Forbrugerrådet, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd, Danmark:

Forslag til ændringer: Forslaget er generelt af høj kvalitet.

Formaldehyd: Formaldehyd er på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer, gruppe 1, og i øvrigt på en række andre lister over farlige stoffer. Derfor er formuleringen vedr. "mulig kræftfremkaldende effekt" (s. 9 i baggrundsdokumentet) for vag. Denne må strammes. Formaldehyd har ikke en "mulig" kræftfremkaldende effekt, men er af IARC (igen) klassificeret som hørende i Gruppe 1: Dokumenteret kræftfremkaldende for mennesker. Når man derfor fornuftigvis siger, at der f.eks. ikke må være isocyanater og Bisphenol A i også malingsprodukter til udvendig brug ud fra, at disse er allergiske og sensibiliserende, må der være en tilsvarende indskrænkning i forhold til formaldehyd - eller med andre ord, der må lægges pres på producenterne for at finde mulige alternativer, også indenfor produktgruppen udendørs maling og lak.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning vil ændre formuleringen i baggrundsdokumentet, således at der i O7 kommer til at stå: Produkter må ikke aktivt tilsættes formaldehyd. For produkter i kategorien udendørsmaling og lak må indholdet af fri formaldehyd i det endelige produkt ikke overstige 10 ppm. Dokumentation vil være erklæringer fra leverandører af hver råvare og beregning som viser at kravet opfyldes.

Statens Byggetekniske Etat (BE):

BE forutsetter at formaldehydgrensen er satt slik at det ikke vil være risiko for at konsentrasjonsnivået i inneluften overstiger anbefalt norm på 0,1 mg/m³ (30 min. midlingstid).

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Konsentrasjonen av formaldehyd i et rom vil være avhengig av mange ulike forhold, f.eks hvilke andre produkter/materialer man har i rommet. Kravene til kjemiske byggprodukter er satt så lavt som mulig for å minimere bidraget fra de svanemerkede produktene.

BASF:

Formaldehyde: permitted as impurity in newly produced polymer < 200 ppm. Which value has to be taken for a polymer dispersion used as a raw material?

Comment from Nordisk Ecolabelling:

The content of formaldehyde is as you write permitted as an impurity in the newly produced polymer and it must be documented that the total content of formaldehyde is less than 10 ppm either by worst case calculation or by test.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Undantag från krav K8:

Innehållet av fri formaldehyd som konserveringsmedel (från formaldehyd eller formaldehyd avgivande föreningar) ska aldrig kunna vara mer än 100 ppm i produkten.

Bedömning och kontroll: Sökanden skall tillhandahålla ett intyg om att detta krav uppfylls samt ange hur stora mängder som (eventuellt) använts, mätt med Merckoquant-metoden eller med VdL-RL 03-metoden enligt vilken den uppmätta koncentrationen inte får överstiga 100 ppm.

Andra, likvärdiga provningsmetoder kan godtas.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Vi föreslår en gräns på 300 ppm för polymerer och 100 ppm för slutprodukter. Halten på 200ppm kan endast uppnås med en stripperkolonn vilket innebär att utrustning i produktionsprocessen måste bytas.

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Vi är även tveksamma till om det finns mätmetoder som kan mäta resthalter av lösningsmedel eller VOC under 10 ppm med tillförlitlighet.

Skanska:

"Inte får finnas mer än 10 ppm fritt formaldehyd i slutprodukten"

Oklart om man med detta menar bundet formaldehyd eller den halt som kommer att avges.

Om det är halten i luften som avges ligger denna högre än den halt som de första hälsosymptomen anges uppkomma vid (0,1 – 5 ppm enligt NIOSH).

Oklart var gränserna för formaldehyd kommer ifrån, de skulle dessutom eventuellt kunna vara hårdare.

Som förslag skulle också skrivningen om riskerna med formaldehyd bli ännu tydligare med hänvisning till IARC

http://www.iarc.fr/ENG/Press_Releases/archives/pr153a.html

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för alla kommentarer vi har valt att förtydliga dokumentationskravet på följande vis:

"Worst case beregning som tydeligt viser at kravet for formaldehyd opfyldes. Eller angivelse af mængderne (i givet fald) i produktet målt efter Merckoquant-metoden (som angivet i bilag 2 i RAL-UZ 102) eller VdL-RL 03-metoden ("Koncentrationen af fri formaldehyd i emballagen fastsat med acetyl-acetone-metoden" angivet i VdL Direktiv "Formaldehyd Bestemmelse", maj 1997, hvor den målte koncentration ikke må overstige 100 ppm)."

O8 Polymerer

BASF:

Residual monomers: Polymers as a maximum < 100 ppm res. monomers classified as... This value means the sum of all res. monomers, or each individually? Are polymers considered as raw materials or end products? How to treat polymer dispersions? What does the following sentence in chapter 8 mean: "It should be noted that polymers over and above this are encompassed by all obligatory requirements"?

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

De polymerer som tillsätts spacklet skall vara av sådan kvalite att halten restmonomer i polymeren inte uppgår till mer än 2000ppm (2mg/g, 0,2 vikt %) monomer per/kg polymer.

Polymerprodukter får inte innehålla mer än 500 ppm (0,5mg/g, 0,05 vikt %) restmonomer klassificerade som miljöfarliga med riskfraserna R50/R53, R51/R53 eller R52/R53, eller som är klassificerade som hälsoskadliga med riskfraserna R45, R46, R49, R60 eller R61 enligt 67/548/EEG.

Bedömning och kontroll: Restmonomer beräknas på torrsubstans- innehållet i handelsvaran. Producenten ska med fullständigt namn och CAS-nummer ange vilka restmonomer i produkten som är klassificerade enligt kravet ovan samt intyga att kravet uppfylls.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Vi föreslår att halten begränsas till 500ppm eftersom gränsen på 100 ppm endast kan uppnås med en stripperkolonn vilket innebär att utrustning i produktionsprocessen måste bytas. För mindre industriella anläggningar är det inte alltid möjligt att göra sådana investeringar.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling have adjusted the text in order to improve clarity, and added a reference to REACH.

O9 Blødgørere - Phthalater

Forbrugerrådet, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd, Danmark:

Forslag til ændringer: Forslaget er generelt af høj kvalitet.

Phthalater: Med forbud mod bestemte phthalater og ikke mod andre gøres det muligt, at producenter skifter en forbudt phthalat ud med en anden, som også kan give grund til bekymring. Derfor ønsker vi at gøre opmærksom på følgende stoffer: DMP (dimethylphthalat) og DEP (diethylphthalat) er blevet vurderet af miljømærkningen, men er tilsyneladende ikke blevet forbudt. Begge stoffer er på grænseværdilisten og vi mener derfor der er grund til at opstille kriterier for disse to stoffer. Di(2-methoxyethyl)phthalat og diisooctylphthalat er på Listen over uønskede stoffer (LOUS) uden at være nævnt i svanemærkningskriterierne. Hvis de kunne finde anvendelse i kemiske byggeprodukter, mener vi de bør forbydes.

Miljøstyrelsen, Danmark:

Der står i kravene at ingen indgående ftalater må være klassificeret meget giftig, giftig, sundhedsskadelig eller miljøfarlige, eller være på EU's liste over hormonforstyrrende stoffer eller bioakkumulerbare. Det fremgår ikke tydeligt hvilke indholdsgrænser der gælder for ikke-tilladte ftalater, og Miljøstyrelsen foreslår 0,01 vægt-% som bagatelgrænse.

Under "Dokumentation" står der "Dokumentation for at ingen af de tilsatte konserveringsmidler ...". Der bør vel stå phthalater!

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning har ændret krav:

"Produktet må ikke indeholde eller være tilsat råvarer der indeholder:

- Phthalater"

ECPI:

We find it surprising that the criteria chosen to determine eligibility for this ecolabel are based on hazard classifications rather than risk assessment. Many of the phthalates included in this section (DEHP, DBP, BBP, DINP and DIDP) have undergone intensive, independent EU risk assessment. Others, such as DEP, have had their risks in various applications assessed by EU Scientific Committees. A number of these phthalates have hazard classifications but, according to their comprehensive risk assessments, they may be used in numerous applications without risk to man or the environment.

In addition we are concerned that the EU list of substances for further investigation regarding endocrine disrupting effects is being interpreted incorrectly. DG Environment, on their endocrine disrupters website, clearly point out that this not a list of endocrine disrupters and therefore it is not appropriate to use it as an unofficial hazard classification.

Diethyl phthalate (DEP). The statement "DEP is excluded since this substance is classified as harmful to health (Xn)" is totally incorrect.

Di-isobutyl phthalate (DIBP). The statement "DIBP is excluded since it must be self-classified as environmentally harmful (N)" is incorrect. DIBP is included in the 31st ATP of Annex 1 to Directive 67/548/EEC and thus self classification is not possible.

Di-isononyl phthalate (DINP). DINP is not classified as hazardous and its EU risk assessment concludes that it poses no risks to man or the environment in any of its current applications.

DINP is included in the EU list of substances for further evaluation of their role in endocrine disruption. It is included in this list on the basis of some very weak effects in in-vitro studies (C A Harris et al, Environmental Health Perspectives, 1997, 105, 8, 802). These studies have not been confirmed and a comprehensive OECD Guideline 2-generation rodent study has shown no evidence of endocrine effects. Full details are included in the EU Risk Assessment on DINP. From this it can be concluded that DINP is not an endocrine disrupter by the Weybridge and IPCS definitions (evidence of adverse effects in whole animals mediated via the endocrine system).

Di-isodecyl phthalate (DIDP) (CAS # 68515-49-1). This phthalate has been specifically excluded from the list of substances for further investigation regarding endocrine disrupting effects (See Annex 10 of the BKH Report issued on 15 November 2002) because it has shown no endocrine disrupting effects.

DIDP (CAS # 26761-40-0) is no longer a commercial product and so should not be discussed further.

Conclusions:

- In the light of the above we would request that the following changes are made to the approach to eligibility criteria outlined in the background document:
- Base eligibility on risk assessment rather than on hazard classification because the former is more meaningful and reflects the true impact on health and the environment.
- Follow the advice of DG Environment and do not consider the EU list of substances for further evaluation as an unofficial hazard classification.
- Remove the statement that DEP is classified as harmful to health (Xn). DEP should be considered as eligible for the ecolabel on the basis of the risk assessment and the very positive comments in the SCCNFP and SCCP opinions.
- Remove the statement that DIBP should be self-classified as environmentally harmful.
- DINP is not classified as hazardous, it poses no risks and it is not an endocrine disrupter. It is therefore eligible for an ecolabel.
- DIDP is not classified and has been excluded from the EU list of substances for further investigation regarding endocrine disrupting effects. It is therefore also eligible.

Plast- & Kemiföretagen:

I kravet anges att ingen ftalat skall finnas på EUs lista med 118 ämnen som anses orsaka hormonpåverkan eller är potentiellt hormonpåverkande.

Denna lista är dock en del i en dynamisk lista som ingår i Kommissionens arbete för att hantera hormonstörande ämnen. I den senaste lägesrapporten från detta arbete, SEC (2007) 1635, som kom i november 2007 poängteras att den preliminära prioriteringslistan inte skall användas som en negativ lista utan är basen för att samla in mer data om effekterna för ämnena på listan för att sedan kunna göra en utvärdering. (Se <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/07/st16/st16123.en07.pdf>) DINP och DIDP listas under kategori 2 men de uppfyller inte de internationellt accepterade definitionerna för hormonstörande ämnen (Weybridge-definitionen och definitionen från International Programme for Chemical Safety (IPCS)) och de är inte hormonstörande enligt kriterierna i EU REACH Guidance.

Vi anser därför att det är fel att inte godkänna DINP och DIDP.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling has withdrawn the criterion O9- Phtalater and have instead excluded all phtalates in the criterion "Other requirements applicable to ingoing chemical substances" (now called O11). The background can be read in the background document.

O10 Tungmetaller

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Her er det angitt en grense på 100 ppm (0,1 mg/kg, 0,1 vekt%)

100 ppm tilsvarer 0,1 g/kg ikke 0,1 mg/kg

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning har korrigeret dette.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Pigment:

Tungmetaller och tungmetallföreningar Kadmium, Bly, Krom VI, Kvicksilver, Arsenik får ej vara tillsatta. Ingredienserna kan emellertid innehålla spår av tungmetaller som ingår som rest i råvarorna. Summa rester (ej avsiktligt tillsatta) får i produkten ej överstiga 1000 ppm (1mg/g, 0,1-vikt %).

Bedömning och kontroll: Sökanden skall intyga att produkten uppfyller detta kriterium.

Om någon av dessa metaller föreligger som rest i någon av de komponenter som tillsätts så ska även relevant dokumentation och en tydlig beräkning som visar att kravet uppfylls bifogas ansökan.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har beslutat att inte justera upp den tillåtna kravnivån från 100ppm till 1000ppm.

O11 Titandioxid

Kronos International, Tyskland:

We should like to confirm that Kronos International, Inc. With its subsidiaries like Kronos Titan A/S or Kronos Titan GmbH can produce titanium dioxide pigments within the limits as specified in the hearing document.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling thanks for the confirmation.

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Her er det krav til dokumentasjon til utslipp fra produksjon av titandioksid. Det står det bl. a.:

Kloridprocessen:

- Ved anvendelse av naturlig malm: 120 kg/tonn TiO₂
- Ved anvendelse av syntetisk malm: 210 kg/tonn TiO₂
- Ved anvendelse av rutil malm: 415 kg/tonn TiO₂

Det er ikke angitt hvilke stoff begrensningene gjelder.

Det fremgår av høringsdokumentet at utslippskravene er strengere enn EUs krav. Det er veldig positivt, men vi synes det er vanskelig å vurdere hvor mye strengere kravene til svanemerking skal være enn gjeldende krav i EU eller i norske forskrifter.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning har korrigeret hvilke stoffer begrensningen gjelder.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

För vissa produkter är det mycket svårt att tillverka helt vita kulörer under 3 %. Vi föreslår därför att halten bör vara 5 %.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning gør opmærksom på at der godt kan anvendes mere end 3%, så skal krav til titandioxidproduktionen blot efterleves.

Akzo Nobel Decorative Coatings:

Den tillåtna emissionen av SO₂ bör höjas till 8 kg/ton TiO₂ för sulfatprocessen.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren och har efter noggrant övervägande beslutat att ej justera kravet.

O12 Indgående pulverformige stoffer:**Forbrugerrådet, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd, Danmark:**

Forslag til ændringer: Forslaget er generelt af høj kvalitet.

Vi er meget tilfredse med, at der opstilles kriterier for dokumenteret ikke miljø-/sundhedseffekt af nanostoffer, med krav om overholdelse af relevant arbejdsmiljølovgivning på produktionsstederne og på, at pulverformige materialer skal anvendes i et støvfrit arbejdsmiljø.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for hørings svar og støtte til Miljømærkningen af kemiske byggeprodukter.

Jotun AS (utendørs maling):

Jotun lurer på hvorfor punkt O12 skal gjelde for utendørsmalinger når det (så vidt jeg kan se) ikke gjelder for interiørmalinger? Det er ingen forskjell på produksjon av disse to kategoriene av maling. Alle råstoffer, inkludert pigmenter i pulverform, håndteres etter stoffenes iboende risiko. Det er dog ikke snakke om lukkede systemer i alle tilfeller, men tilfredstillende avslag. Vi synes dette enten bør tydeliggjøres eller tas vekk.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning vil i fremtiden skjerpe kravene til innendørsmaling og da kan dette bli et relevant krav det også.

Statens Byggetekniske Etat (BE):

Hva med krav til håndtering av pulverformige stoffer på byggeplassen?

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning mener dette faller utenfor muligheten produsentene har å styre dette utover eventuell informasjon til brukere.

Teknos OY:

Tillägg: - eller arbetarnas personliga skyddsutrustning hindrar skador

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Ingående oorganiska ämnen

Oorganiska ämnen ska alltid tillsättas i slurry form eller med en metod som säkerställer en ur arbetsmiljö sätt "dammfri" satsning.

Bedömning och kontroll: Beskriv och intyga hur oorganiska ämnen tillsätts i spacklet.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Akzo Nobel Decorative Coatings, Kilito:

För små industrianläggningar är det inte möjligt att helt automatisera hela produktionsprocessen. Små tillsatser av pulverformiga råmaterial gjorda för hand bör tillåtas eftersom mindre företag inte har den ekonomiska möjligheten att helt automatisera processen.

Vi föreslår därför istället att mätningar av dammhalten i arbetsmiljön ska uppfylla OELvärdet (occupational exposure limit).

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning är av uppfattningen att kravet redan har den nödvändiga flexibiliteten och därför inte behöver någon större justering men vi har lagt till skyddsutrustning i texten:

"Pulverformige stoffer skal tilsættes i lukkede systemer, i opslæmmede form eller med en metode eksempelvis beskyttelsesudstyr, der sikrer et støvfrit arbejdsmiljø."

O13 Nanopartikler

Miljøstyrelsen, Danmark:

Vi finder kravene til nano fyldestgørende og mener at de bør baseres på viden om konkret anvendelse af nano-partikler i produkter. MST støtter restriktionerne for nano-metaller og nano-carbonforbindelser, men har dog ikke viden om anvendelse af nano-flourforbindelser og vil gerne høre om disse er relevante. Er der viden om at nano-flourforbindelser bliver aktivt tilsat?

Med hensyn til baggrundsnotatet mener MST at eksemplet med nanosølv eventuelt kan undlades, eller der kunne gives et andet eksempel. Eksemplet med sølv er ikke ukorrekt, men ikke det bedste eksempel, fordi det ikke er nano-størrelsen af sølv, men metallisk sølv generelt, der kan give resistens og andre uønskede virkninger. Dette har dog ingen betydning for kriterierne, og der er intet i vejen for at eksemplet bibeholdes.

Jotun AS (utendørs maling):

Når det gjelder nanopartikler ser vi poenget med føre-var prinsippet. Men er det mulig å i det hele tatt dokumentere hvilke effekter nanopartikler og -forbindelser har? På oss virker det som om dette er relativt upløyd mark foreløpig. Kanskje bør dette punktet omformuleres?

BASTA, Sveriges Byggindustrier (BI), Akzo Nobel Decorative Coatings, Skanska:

"ikke vil medføre miljø- og sundhetsproblemer". Hur ska detta krav verifieras?

SVEFF, Alcro-Beckers:

Vi anser att kunskaperna om nanopartiklars hälsofarlighet fortfarande är bristfällig och att det därför är för tidigt att införa kriterier inom detta område.

Vi anser att kunskaperna om nanopartiklars hälsofarlighet fortfarande är bristfällig och att det därför är för tidigt att införa kriterier inom detta område..

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Vi anser att detta krav bör tas bort eftersom byggprodukter sällan kommer i kontakt med mänsklig hud under användningen och de finns kvar i byggnaden under lång tid utan att spolats ut i avloppet. Detta innebär att partiklarna inte kan orsaka några hälsoproblem på hud eller andningssystem.

Finnish Environment Institute SYKE:

According to the criteria proposal, nano-particles can not be added to chemical construction products. Finland's environmental centre holds the limits as good, as since there is not yet enough information on the environmental influence of nano-particles, the detrimental effect of these on the environment cannot be well enough evaluated.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has introduced this criterion because we are concerned with the usage of untested chemical components. The documentation that we demand is: "Declaration from the manufacturer in accordance with Appendix 1" and "Declaration from the supplier of each individual raw material in accordance with Appendix 2" as well as documentation that support these declarations. Further description of how to fulfil this criterion is described in the background document.

O14 Övriga krav til ingående stoffer:

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Det er forbud mot bl. a. naphtha og parfyme.

Naphtha er en litt upresis betegnelse. På norsk er nafta det samme som eter eller dietyleter. Nafta er også en betegnelse på en lett fraksjon (bensin) fra raffinering av jordolje. Maling og lakk kan inneholde et løsemiddel som kalles solvent nafta/naphtha. Det bør klargjøres hva som her menes.

De fleste kjemiske stoffer har et CAS-nummer eller et EINECS-nummer som er entydige.

Videre er det forbud mot parfyme.

Her bør det også være en nærmere definisjon på hva som er parfyme. Mattilsynet bestyrer regler om parfyme.

Kommentar fra Nordisk Miljømerkning:

Nordisk Miljømerkning Naphta kan ikke defineres med entydige CAS numre, da der er en lang række stoffer omfattet. Naphta er rafinerede produkter udvundet fra olie, kultjære eller andre primære kilder.

Alcro-Beckers:

Även här bör hänvisning göras till 06 Konserveringsmedel.

Det bör också förtydligas att förbudet gäller fria isocyanater och fri Bisfenol A, eftersom dessa ämnen ibland kan vara inreagerade i bindemedel och andra råvaror.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Vi har gennemført følgende ændring:

- Halogenerede organiske forbindelser undtaget herfra er konserveringsmidler der opfylder krav O4.

PlasticsEurope Epoxy Resin Committee:

Bisphenol-A is used in epoxy resin formulations and their thermoset polymers as a monomer, "incoming substances must not contain bisphenol-A".

This added restriction is unnecessary for the following reasons:

Bisphenol-A is used in epoxy resin formulations and their thermoset polymers as a monomer.

Bisphenol-A is not carcinogenic, mutagenic or toxic for reproduction category 1 or 2.

Bisphenol-A is not very persistent, bio accumulative and toxic

Bisphenol-A is not very persistent and very bio accumulative

Bisphenol-A is not "a substance of equivalent concern" according to the latest assessment of the available information.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

In the Nordic countries Bisphenol-A is regarded as a Bio accumulative, Repro toxic and a Hormone disruptor, and it is thus our firm belief that Epoxy Resin with Bisphenol-A are undesirable from an environmental point of view as well as from a health perspective.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Flyktiga aromatiska løsningsmedel (begynnelsekokpunkt <250 C° vid 101,3 kPa) med en eller flere aromatiska delar i strukturformeln får inte vara aktivt tillsatta i produkten, men kan ingå som rest/förorening med max 0,1 vikt %.

Bedömning och kontroll: Fullständigt recept med CAS-/EG-nummer och funktion, samt en tydlig beräkning som visar att kravet uppfylls.

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Det är inte möjligt att garantera en nollgräns när det gäller dessa ämnen. Nafta kan förekomma som rester i inköpta råvaror till limprodukter. Eftersom det är en rest får limtillverkaren inte reda på detta i säkerhetsdatablad ifrån råvaruleverantörer.

Kommentar från Nordisk Miljömærkning:

Nordisk Miljömærkning hänvisar till att gränsen och bedömningen för rester gäller även för detta kravet.

4. Svar om krav til lim

Svar som vedrører krav til lim findes i dette afsnit.

O15 flyktige organiske forbindelser:

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Her er det tillatt med inntil 6 % VOC i vinterlim.

Det bør kanskje gjøres oppmerksom på produktforskriften § 2-24 som har forbud mot mer enn 0,1 % toluen i lim og maling.

Kommentar fra Nordisk Miljømerking:

Toluen er klassifisert som rep3 og er dermed utelukket av kravet til CMR stoffer i O3.

Statens byggetekniske Etat (BE):

Stryk "særlige" i andre ledd.

Kommentar fra Nordisk Miljømerking:

Nordisk miljømærking har åtgärdat det.

NPT S.r.l, Italia (New Polyurethane Technologies):

Objection about VOC contents in adhesives and sealants (O4-O15):

Since:

1. "PUR polymers with silanes" and "MS-polymers" based Adhesives and Sealants develop Methanol during reaction (1-2% w/w).
2. Methanol is a very volatile and toxic VOC, labelled with T, R11, R23/24/25, R39/23/24/25.
3. Risk phrase R23, 24, 25,39 are not allowed (O4)
4. Methanol is not "actively added" but from the consumer point of view, there is not difference between a VOC "actively added" and a VOC "developed" during adhesives and sealants use.
5. We do not agree with the allowed 1%w/w VOC content for "other Adhesive" nor with the allowed 3% w/w for Sealants, because this permit to provide the Swan Ecolabel to products that release a Toxic Substance like Methanol, we find it really a paradox.
6. We suggest to consider also the VOC developed during use (during reaction) and to well clarify the difference between "actively added" and "developed" to all.
7. We suggest to take in consideration not only the VOC amount, but also the VOC "quality"
8. We suggest to forbid the presence of toxic VOC in Adhesives and Sealants.

Skanska:

Förslag: att ställa krav på emissioner istället för innehåll.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling will demand that any VOC from the product will have to meet all the Obligatory demands in the criteria.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Vi ställer oss frågande till hur man har bestämt dessa gränser på VOC för de olika applikationerna?

Vår erfarenhet är att köldtåliga produkter kräver mer än 6% VOC innehåll för att klara kylan i Norden.

Vi föreslår att halten av VAH som rester eller föroreningar ska ligga under 300 ppm eftersom redan i råmaterialet är halten av VAH i halter högre än 100 ppm. För Övriga limmer bör halten ligga på 5 vikt %. Mjukgörarna är den största källan till VOC i Övriga limmer. Det är mycket svårt att tillverka vissa limmer, särskilt de hartsinnehållande, som uppfyller kundkrav, med halter under 1 vikt % VOC.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tog detta under noggrant övervägande, men anser inte att vi kan acceptera så höga nivåer i Miljömärkta produkter.

O16 Emisjoner av totalmengde flyktige organiske forbindelser (TVOC):

Statens Byggetekniske Etat (BE):

Vi forutsetter at emisjonsgrensene er satt slik at det ikke er risiko for at det oppstår nivåer i inneluft som overstiger grensen for når irritasjons-og sensoriske effekter kan inntreffe (> 25mg/m3).

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

En miljömärkt produkt ska alltid uppfylla aktuella lagkrav .

Finnish Environment Institute SYKE:

It is presented in the criteria proposal for glue (package size > 125mg) that the M1-emission classification's TVOC-value is to be attained four weeks later.

Corresponding requirements are not presented for packing masses or bundles. Finland's environmental centre proposes that also to these product groups an agreeable time-limit should be presented, whereupon the M1 emission classification's TVOC-value will come to be realised in these parts.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling have taken the comment under advice. However the same product can be handled in different ways (bundled or not) and this is beyond our control.

O17 Kvalitetskrav for lim:

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Vi anser inte att standarderna EN1372, 1373 och 1902 är relevanta för vägglimisprodukter.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne og oplyser at der for væglim står at tilsvarende metoder kan anvendes.

5. Svar om krav til fugemasse

Svar som vedrører krav til fugemasse findes i dette afsnit.

O18 flyktige organiske forbindelser/ O20 flyktige organiske forbindelser:

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Her er det tillatt med inntil 3 % VOC i fugemasse.

Det bør vurderes om produktforskriftens § 2-24 forbud mot mer enn 0,1 % toluen i lim og maling også bør gjelde fugemasse og sparkelmasse.

Statens Byggetekniske Etat (BE):

Vi vil foreslå at kravet knyttet til aktiv tilsetning av VAH flyttes til generell del.

Kommentar fra Nordisk Miljømerking:

Toluene er utelukket gjennom CMR-kravet i O3.

O19 Kvalitetskrav for fugemasse:

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

ISO 11600 är test standarden för fogmassor i byggkonstruktioner (bärande konstruktioner). Det är inte en lämplig standard för fogmassor avsedda för användning i hemmet eller avsedda för tightening seams.

Detta är inte samma typ av fogmassor och vi undrar därför vilka sorters fogmassor som omfattas av dessa kriterier.

Viktigt att klargöra skillnaden mellan fogmassor för byggnadskonstruktioner och fogmassor för "vanligt bruk".

Kommentar från Nordisk Miljømerking:

Nordisk Miljømerking takker for kommentarerne. Det er nu angivet at fugemasser til bygningskonstruktioner skal testes i henhold til ISO 16000, andre skal testes i henhold til relevant test. Vi fik desværre ingen høringsforslag til test.

6. Svar om krav til spartel

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Det är oklart vad som omfattas av denna kategori vilket bör specificeras. Omfattas väggspackel, golvspackel, plastiskt trä, träfyllnadsmassor (till stav parkett)?

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning vill förtydliga att de spackel produkter som kan uppfylla kriteriekraven är välkomna att ansöka om licens.

O20 Flygtige organiske forbindelser (VOC):

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Flyktiga organiska ämnen (begynnelsekokpunkt <250 C° vid 101,3 kPa) får inte ingå med mer än 3,0 vikt-% i färdigblandad spackel.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Flyktiga aromatiska lösningsmedel

Flyktiga aromatiska lösningsmedel (begynnelsekokpunkt <250 C° vid 101,3 kPa) med en eller flera aromatiska delar i strukturformeln får inte vara aktivt tillsatta i produkten, men kan ingå som rest/förorening med max 0,1 vikt %.

Bedömning och kontroll: Fullständigt recept med CAS-/EG-nummer och funktion, samt en tydlig beräkning som visar att kravet uppfylls.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning hänvisar till att spackel ska uppfylla alla de obligatoriska kraven i kriterierna

O21 Kvalitetskrav for spartel:

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Produkten får inte innehålla:

Alkylfenoletoxilater eller alkylfenolderivater

Isocyanater

Bisfenol-A

Halogenerade lösningsmedel

Etylenglykoletrar med följande CAS-nr:

109-86-4 110-49-6 110-80-5 111-15-9

111-77-3 111-90-0.

Toulen

Ftalater/ mjukgörare:

Di(2-etylhexyl)ftalat (DEHP) CAS 117-81-7,

Dibutylftalat (DBP) CAS 84-74-2,

Benzylbutylftalat (BBP) CAS 85-68-7,

Diisononylftalat (DINP) CAS 28553-12-0, 68515-48-0

Diallylftalat (DAP) CAS 131-17-9.

Bedömning och kontroll: Fullständigt recept med CAS-/EG-nummer och funktion.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning hänvisar till att spackel ska uppfylla alla de obligatoriska kraven i kriterierna

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Oorganiska råvaror

Framställning av oorganiska råvaror som används i spacklet ska ske på ett "ansvarsfullt sätt" därför ska råvaruproducenten intyga:

Att de har genomfört en miljökonsekvens beskrivning.

Hur de tar hand om ev. restavfall. De ska också intyga att de inte producerar miljöfarligt avfall vid framställning av råvaran.

Planerad efterbehandling av tåkten

Bedömning och kontroll: Råvaruproducenten förklarar och intygar, brytningstillstånd ev. återställningsplan.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har valt att sätta upp detta under kommande krav.

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Materialåtgång/m²

På förpackningen ska stå: materialåtgång 1 liter/m² vid 1mm tjocklek spackelskikt.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har valt att inte infört detta krav.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Man kan inte inkludera alla dessa tester i den vanliga kvalitetskontrollen för varje "batch" utan enbart för den initiala typ testningen.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning är nu uppmärksamma om att det är på det viset.

5. Svar om krav til udendørs maling og lak

Svar som vedrører krav til udendørs maling og lak findes i dette afsnit.

O22 Flyktige organiske forbindelser (VOC):

Jotun AS (utendørs maling):

Vi synes det er vel strengt å gå fra 40 g/l (EU direktiv og forslag EU-Blomst) til 25 g/l for malinger for mineralske underlag. Grensen på 40 er allerede relativt streng og vi er redd 25 vil ekskludere flere gode alternativer for dette underlaget. Vi foreslår at grensen ikke settes lavere enn 30 g/l.

De andre grensene mener vi at vi kan leve med, men det gjøres oppmerksom på at malinger tiltenkt listverk og dører der finnisk er viktig (kalt trim-paints) vil kunne redusere sin opplevde kvalitet som følge av dette kriteriet (løsemidler er viktig for å få en fin finnisk med disse produktene).

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne. Grænserne er ændret efter høringen.

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

Det er en tabell over høyeste tillatte innhold av VOC i g/l (inkl. vann)

Jeg skjønner ikke dette med vann.

Kravene til innhold av VOC er strengere enn kravene til vannfortynnbar maling i produktforskriften vedlegg kapittel 3 vedlegg VII. Det er veldig positivt, men vi synes det er vanskelig å vurdere hvor mye strengere kravene til svanemærking skal være enn gjeldende krav i EU eller i norske forskrifter.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

Alcro-Beckers, SVEFF:

Vi tycker att tabellen över VOC-gränser är otydlig eftersom grundfärg står på två ställen (primers med 15 g/L och undercoats med 75 g/L).

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne. Tabellen er taget direkte fra 2004/42/EF og er således ikke Nordisk Miljømærknings valg af inddeling, men er af den opfattelse at det er en generelt accepteret inddeling.

Vi har valt att förtydliga tabellen genom att infoga de tillhörande bokstavs-beteckningarna.

Akzo Nobel Decorative Coatings:

För alkyder kan max nivån på aromatiska föreningar eventuellt ställa till problem. Många alkyder innehåller rester av xylen i högre halt än 0.01vikts%. Denna nivå borde anpassas så att även alkydfärg kan miljöanpassas.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling thanks for your hearing comment. The Swan labelling must ensure that only the environmentally best products can be ecolabelled. We recognize that more products than those that can have an ecolabel have their relevance on the market. But some of these products have ingoing substances that are unwanted in Swan labelled product. The background for each criterion can be read in the background document.

Teknos OY, Tikkurila OY:

VOC gränser borde vara samma som i EU direktivet. I vilket fall som helst är användningen av vattenlösliga målfärger mycket miljövänligare än lösningsmedelsbaserade målfärger. Också för att kriterierna ska vara mer enhetliga borde gränsvräderna vara desamma.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning använder samma formulering som i Blommans kriterieförslag för utomhusfärg, men med något strängare kravnivåer. Vi ändrar nu kravnivån efter remmisen från 25g/l till 30g/l för produkter till minneraliska underlag, från 75g/l till 90g/l för färg till underlag av trä och från 75g/l till 90g/l för lack och träskyddsmedel.

O23 Kvalitets krav for udendørsmaling og lak:

Miljøstyrelsen, Danmark:

Det er forventet at Blomstens produktgruppe, der omhandler udendørs maling-lak ventes afstemt til april 2008. Miljøstyrelsen forventer, at Svanens kriterier kommer til at være afstemt i forhold til Blomsten, hvad angår testmetoder, standarder mm., om end kriterieniveau kan skærpes i henhold til markedsundersøgelser.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning tage dette med i overvejelserne.

SVEFF:

Vi tycker inte att provning måste göras enligt standard utan företagen kan få använda egna beprövade metoder som sedan granskas av Svanen. Svanen bör ange riktlinjer för vad som ska redovisas, t ex krackelering, vidhäftning, kulörbeständighet, vattenkänslighet, mögelbeständighet mm.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har justerat kravet på följande vis:

”For alle de i det følgende nævnte test gælder det, at testlaboratoriet skal opfylde de almene krav i standarden EN ISO/IEC 17025 eller være et officielt GLP-godkendt laboratorium. Alternativt kan virksomhedens eget laboratorium fungere som

testlaboratorium, hvis laboratoriet er omfattet af virksomhedens certificerede kvalitetsstyringssystem.”

Jotun AS (utendørs maling):

Ingen spesielle merknader, men understreker igjen at vi ønsker at det som nevnes i forhold til EN 927-3 under "resistance to fungal growth" kobles mot dokumentasjonskrav i forhold til bruk av biocider (ref. O6).

Statens Byggetekniske Etat (BE):

Krav om GLP-godkjent laboratorie bør tas innledningsvis.

Det heter at et svanemerket produkt ikke må merkes med "motstår algevekst" eller lignende. Dette er vanskelig å forstå, da algevekst eksempelvis kan forhindres som følge av produktets glatte overflate (ikke kjemisk men mekanisk bekjempelse).

Rohm and Haas:

"Resistance to fungal growth"

We find the text on definitions of anti-algal vs anti-fungal properties strange. According to the legal definitions in the Biocides Directive (Directive 98/8/EU) both categories are in the scope of the Directive. In both cases, the active ingredient having the anti-algal/anti-fungal properties must be listed in Annex I or IA, of the Directive to be allowed to be used. The formulated paint having these properties is not a biocidal product, unless marketing make a claim that it has these properties. The applicable category in the Biocides Directive will be Product Type 7 "Film preservatives". The definition is "products used for the preservation of films or coatings by the control of microbial deterioration in order to protect the initial properties of the surface of materials or objects such as paints, plastics, sealants, wall adhesives, binders, papers, art works". Microbial deterioration will include both fungal and algal deterioration.

The differentiation that anti-fungal properties are possible to obtain Swan labeling, while anti-algal products can not because these are "biocides" is not correct. Both type of paints are treated with biocides to get the wanted properties, but neither is normally defined as a biocide.

Finnish Environment Institute SYKE:

Preservatives used in chemical construction products are to fulfill biocide-regulation demands. The transition time in the Biocide directive (98/8/EY) is only for biocide active substances, which have been noted. Active substances used in chemical construction products are to be noted in preparation group 6 (preservative substances used in closed containers) and/or 7 (film preservatives.) and/or 10 (preservative substances of construction products) depending on the chemical's way of use.

After the transition time, only such active substances and their inclusive preparations, which are accepted in the biocide directive's attachments I or IA will be allowed onto the market.

The directory of noted active substances to the preparation groups is obtainable in the commission's evaluation programme statutes in (1451/2007/EY), attachment II.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling will continue to refer to Standards for quality testing. We have change the text some what regarding fungal growth and also made a strong connection between anti fungal growth and the preservatives criterion.

Alcro-Beckers:

Till systemmålning på trä används ofta en grundolja som ska skydda träet mot röta och blånad och därför är registrerad som träskyddsmedel. Ett sådant träskyddsmedel kan knappast märkas med Svanen men tillhörande grundfärg och täckfärg måste kunna få Svanen märket ändå.

För att öka kvalitetskraven bör QUV metoden (EN927-6) för färg på trä kunna förlängas till åtminstone 1000 timmar. Standarden säger 2000 timmar.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, det hela är ett fel som smugit sig in i kriterierna. Det ska stå 12 veckor inte 2.

Alcro-Beckers:

Standarden EN 927-5 borde också vara ett kvalitetskrav för täckande färger på trä. Det bör tydliggöras att glansminskning med 30 % gäller enbart högblanka färger (varnishes) och inte matta fasadfärger.

Någon typ av kritningskrav bör också finnas för färg på trä.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har skrivit in i kriterierna att "Tab af glans (i henhold til En ISO 2813) må ikke være større end 30 % af begyndelsesværdien – matte farver og lakker, med en begyndelses glansværdi mindre end 60 %, er undtaget kravet." Kritningskrav för träfärger hinner vi inte titta på till den här versionen av kriterierna.

O24 Emballasje:

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

I produktforskriften § 3-11 er det forbud emballasje der det samlede innhold av bly, kadmium, kvikksølv og seksverdig krom overstiger 100 mg/kg. Dette er gjeldende krav, og det bør vurderes om det skal inngå i kriteriene til kjemiske byggeprodukter eller om det er en selvfølge at disse kravene overholdes.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

The European PVC resin producers (ECVM):

We formally protest (one more time!) against the exclusion of halogenated plastics from labels and packaging for chemical building products.

The statements from Nordic eco-labelling are obviously ideological judgements on PVC without any scientific foundation, which is unacceptable to us, and which by the way seriously undermines the credibility of the Nordic Swan, in particular within the industry sector. Instead of being based upon publicly available scientific findings, including the more recent ones, the statements in this Nordic Swan document are mostly based on misleading outdated literature on incineration of halogenated plastics.

We therefore urge the Nordic Swan labelling:

- to remove the requirement "O24 Packaging" stating that : " ... neither the labels nor the product packaging contain halogenated plastics"
- to take our arguments into account when developing criteria for the Nordic Swan labelled products or services in general.

Plast- & Kemiföretagen:

I kravet anges att förpackningar inte får innehålla klorerade plaster.

Det finns dock inget stöd i de livscykelanalyser som gjorts för detta generella krav.

Enligt den omfattande studie av livscykelanalyser på PVC och de huvudsakliga alternativa materialen som EU-kommissionen har låtit göra beror resultatet på vilken funktion förpackningen har, hur den uttjänade förpackningen hanteras och den förpackade varan.

När speciella egenskaper efterfrågas hos förpackningen, t.ex. 2 (2) syrebarriär, verkar PVC ha fördelar medan för enklare förpackningar är polyolefinerna fördelaktiga. (se http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/sustdev/pvc_en.htm)

Om det skall ställas krav på vilken plast som skall ingå i förpackningen borde det därför finnas en LCA som underlag. Dessutom finns förpackningsdirektivet och producentansvaret för förpackningar som verkar för minimerad miljöpåverkan från förpackningarna. Det borde istället ställas krav på att förpackningarna uppfyller kraven i standardserien SS-EN 13427–13432 eftersom varje förpackning som släpps ut på marknaden måste uppfylla detta.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling will give you the main point to why halogenated plastics are undesirable. According to the Danish EPA

([http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/2BFFA406-E23F-4F71-81D4-](http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/2BFFA406-E23F-4F71-81D4-250813A52703/0/PVCfolder.pdf)

250813A52703/0/PVCfolder.pdf) incineration of PVC is dangerous for the

environment and thus is not allowed in waste sent for incineration. In practice a lot of PVC waste is not sorted and ends up in the waste incinerators. Hence, Nordic Ecolabelling strives to reduce the amounts of PVC and other halogenated plastics in the waste streams.

O25 Etiket, forbrukeremballasje:

Statens byggt tekniske Etat (BE):

Teksten synes feilplassert, da dette ikke er et kriterie for svanemerking, men forutsetninger knyttet til markedsføring av svanemerkede produkter. Bør flyttes til punkt 035 eller eget kapittel om markedsføring (s. 16).

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har övervägt förslaget men valt att behålla kravpunkten på denna plats i kriterierna.

O26 Forbrugeropplysninger:

Jotun AS - sparkel:

I Danmark er det ikke noen regler vedr sparkelavfall. Det blir betraktet som husholdningsavfall. Hvis det er det samme i Norge og Sverige, er det kanskje overmerking å få inn avfallshåndtering på sparkelproduktene?
I Norge står det på HMSdatablader at produktet sparkel regnes ikke som farlig avfall. Det står imidlertid at produktet ikke skal helles i avløp. Dette er vel ikke relevant å gjøre, da sparkel har en ganske fast konsistens. Produktet kan leveres på vanlig fyllplass.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

Sveriges fog- och limleverantörers förening, Kiilto:

Delar av denna information bör kunna inkluderas i produktdatablad och finnas tillgängligt i butiker eller företagets hemsida eftersom det är mycket svårt att få plats med all denna information med läsbar teckenstorlek på förpackningen.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne. I O25 er det angivet at informasjonen skal påføres emballagen eller vedlægges hvert produkt.

O27 Retursystem:

Jotun AS (utendørs maling):

Danmark har ingen symboler for retur emballasje. Jotun bruker da et symbol med en søppelboks med et rødt kryss over. Ellers bruker vi symbolene for "tomt og tørt" (Norge) og "Repa" (Sverige).

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne. I Norge er "Grønt Punkt" for konsumentprodukter og "Tomt&Tørt" for profesjonelle malings og lakk produkter.

Bilag 1:

Statens byggt tekniske Etat (BE):

I skjemaet tas det ikke høyde for at det også gis kriterie for emisjoner (jfr. punkt 016).

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

6. Andet

Svar som vedrører andet.

SVEFF:

Vi anser att det är mycket positivt att det nu kommer kriterier för miljömärkning av utomhusfärg vilket har saknats och vi anser att många av de föreslagna kriterierna är bra. Vi ser även positivt på utvecklingen av Blomman-kriterierna och vi anser att det skulle underlätta arbetet för färgtillverkarna om kriterierna för kemiska byggprodukter ersattes av Blommans kriterier för utomhusfärg, på samma sätt som gjorts på inomhusfärg.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet för kriterierna och kommer jobba för att harmonisera med Blomman där det är möjligt och lämpligt.

Alcro-Beckers:

Det känns angeläget att få möjlighet att märka även utomhusfärg med Svanen. Ställer gärna upp på ett möte där vi kan diskutera och ytterligare förtydliga våra synpunkter.

Skanska:

Vi ser positivt på en Svanmärkning av kemiska byggprodukter och hoppas kunna använda märkningen som en hjälp att välja det miljömässigt bästa alternativet. Redan idag lyfter vi fram miljömärkta byggkemikalier genom att automatiskt godkänna dessa i vår miljöutvärderingsprocess.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för det mycket fina stödet.

Sveriges fog- och limleverantörers förening:

Generellt är vi mycket kritiska till förslagets utformning eftersom det är svårt att se att något lim skulle klara kriterierna i dess nuvarande utformning.

Plast- & Kemiföretagen:

Även om vi tar inte ställning till förslaget som helhet vill lämna synpunkter på några av kraven.

I övrigt stödjer vi remissvaren från Sveriges Fog- och Limleverantörers förening och Sveriges Färgfabrikanters förening.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning har varit i kontakt med flera av de i Norden ledande limproducenterna för att få hjälp med att utforma de föreslagna kraven. Vi har efter remissen genomfört flera justeringarna av kraven och vår uppfattning är att det ska finnas möjlighet att miljömärka några av limmsorterna dock inte alla.

Würth Danmark A/S, Danmark:

Vi afslår fra at tage stilling, da vi er en handelsvirksomhed. Vi vil dog gøre opmærksom på, at vi støtter konceptet omkring svanemærkede kemiske byggeprodukter.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for høringssvar og støtte til Miljømærkningen af kemiske byggeprodukter.

Miljøstyrelsen, Danmark:Generelle kommentarer fra MST om miljømærkekriterierne

Såfremt at produktgruppen omhandler 80% professionelle indkøb og 20% private (gør-det-selv) indkøb er den foreslået kriterieopbygning ok, men det bør måske tydeliggøres i enten indledningen til kriterierne eller i baggrundsdokumentet, at produkter til private/detailedet ikke må være klassificeret som Tx, T og CMR kategori 1+2, jf. relevant EU lovgivning (Stof- og præparatdirektiv med ændringer)

Miljøstyrelsen har i forbindelse med miljøkrav i lokalplaner, gennemgået miljømærkekriterierne for Småhus og sammenlignet med gældende national- og EU-lovgivning.

Det er ikke hensigtsmæssigt hvis kriterierne indeholder krav, som gælder i enkelte medlemslande i forvejen i form af nationale særregler uden at der gøres opmærksom på disse særregler. Det giver forvirring, og for eksempel for bly kan der med fordel indsættes fodnote om de danske særregler på området.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

Landsforeningen Økologisk Byggeri, Danmark:

Landsforeningen Økologisk Byggeri (LØB) hilser velkommen, at der for svanemærkede produkter vil være krav om fuld deklaration af indholdsstoffer, herunder additiver i ingredienserne.

Dette har længe været et krav for økologiske byggematerialer.

I denne sammenhæng har LØB store forventninger om, at der snarest fremlægges kriterier for andre byggematerialer, der indeholder stoffer som formaldehyd. Her tænkes der især på isoleringsmaterialer, der bliver brugt i stadig større mængder i byggeriet. LØB har tidligere gjort opmærksom på, at de eksisterende kriterier for kemiske indholdsstoffer i isoleringsmaterialer (O18-O20) er lige med en teknisk handelshindring for økologisk acceptable naturfiber-produkter, der ikke indeholder formaldehyd og som er nedbrydelige efter nedrivning.

Jeg ved godt at isolering ikke var med i høringen, men LØB prøver ved hver given lejlighed, at gøre opmærksom på, at anvendelse af mineraluld er problematisk blandt andet pga. de kemiske tilsætningsstoffer.

Et krav om deklaration af indholdsstoffer, som nu foreslået for maling og lime, bør derfor også gælde for denne produktgruppe.

Såfremt disse kriterier ikke revideres i løbet af indeværende år, ser LØB sig nødsaget til offentligt at tage afstand fra Svanemærket for bygninger. I så fald må vi anse mærket, som værende styret af industriens behov mere end miljøets.

Fugesystemer, der ikke indeholder de omtalte problematiske stoffer, er i forbindelse med vinduesmontage gamle kendinge bestående af hørfibre blandet med træbjævre (= værk) og udvendige mørtelfuger. Indvendig kan tætning ved et vindue opnås med en dampbremse, der klæbes direkte til vindueskarmen.

Der findes på markedet malingstyper og fugningssystemer, der ikke indeholder phthlater, tensider, parabener, opløsningsmidler eller andre hormonforstyrrende eller sundhedsskadelige stoffer. Producenterne af disse produkter, kan ikke være tjent med, at pynte sig med det samme miljømærke, som bruges på produkter der indeholder diverse af disse stofgrupper.

Produkter der kan dokumenteres, at være helt fri for sundhedsskadelige og hormonforstyrrende stoffer bør i mærkningssystemet kunne fremhæves på en særlig måde.

Informationerne til brugerne bør indeholde oplysninger om afgangstider med en sammenlignelig enhed for alle flygtige indholdsstoffer. Yderligere bør der oplyses, om resterne kan nedbrydes eller om de skal deponeres.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for høringssvaret.

Nordisk Miljømærkning gør opmærksom på at isoleringsmaterialer ikke er omfattet af det udsendte forslag til kriterier, samt at de henvisninger der gøres vedrører fugemasse og spartel og ikke isoleringsmaterialer.

LØB oplyser at der på markedet findes malingstyper og fugesystemer som ikke indeholder en lang række problematiske stoffer – kan LØB fremsende yderligere dokumentation for det?

Norges Forskningsråd:

Norges forskningsråd har ingen kommentarer til det konkrete forslaget, men vil generelt understreke behovet for god forskningsbasert kunnskap som basis for denne type beslutninger.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for tilkendegivelsen.

Arbeidstilsynet:

Siden krav til Svanemerking også omfatter krav til fremstillingsprosessens miljøpåvirkning, må det fremkomme av søknaden om Svanemerket at produksjonsprosessen tilfredsstillende arbeidsmiljøets krav til helse-, miljø og sikkerhet.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne O33 dekker dette.

Statens Forurensingstilsyn (SFT):

I produktforskriften er det en del krav til stoffer eller produkter som kan gjelde kjemiske byggevarer, f. eks. til maling, løsemidler og emballasje. Disse kravene må overholdes for de produkter det gjelder, men det bør vurderes om dette skal være et kriterium for miljømerking.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentarerne.

Konkurransetilsynet:

Konkurransetilsynet har vurdert forslaget, men har ikke funnet grunnlag for å prioritere ressurser til en grundigere gjennomgang og veiledning i forhold til konkurranseloven. På denne bakgrunn har Konkurransetilsynet ingen kommentarer til forslaget.

Kommentar fra Nordisk Miljømærkning:

Nordisk Miljømærkning takker for tilkendegivelsen.

PlasticsEurope Epoxy Resin Committee:

In conclusion, it is recommended that the authors of this Swan-labelled Chemical building products document update the text, so as not to unnecessarily restrict the use of high performance epoxy resin materials for sealants, adhesives, etc., to minimize the danger to human health and emissions of harmful substances to the environment during construction and life-time service of buildings.

Comment from Nordisk Ecolabelling:

Nordic ecolabelling thanks for your hearing comment. The Swan labelling must ensure that only the environmentally best products can be ecolabelled. We recognize that more products than those that can achieve the ecolabel have their relevance on the market. But some of these products have ingoing substances that are unwanted in Swan labelled product. The background for each criterion can be read in the background document.

7. Baggrundsdocument

Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö:

Tilllägg till bakgrundsdocumentet för Spackel:

Färdigblandat spackel består till stor del av två olika fyllnadsmedel, Dolomit och Aluminiumsilikatsfärer. Dolomit är en bergart som hämtas under jorden för att sedan krossas, malas och siktas till lämplig storlek. Aluminiumsilikatsfärer är små luftfyllda kulor. Dessa kulor kommer oftast från raffinerad flygaska (en restprodukt från koleldade kraftverk) men även processad vulkanaska kan användas.

Förutom Fyllnadsmedel innehåller färdigblandat spackel bindemedel, konsistensgivare, vatten samt olika tillsatsmedel som ger spacklet dess egenskaper t.ex. vidhäftning till underlaget, kulör, tork osv.

Råvaror från naturen kan innehålla mikroorganismer och därför konserveras produkterna med en liten mängd konserveringsmedel.

Spackelkonsistensen och bearbetningsegenskaper har direkt bäring på målarens arbetsmiljö då spackling är det enskilda tyngsta arbetsmomentet.

Var noga med att använd rätt metod och rätt spackel, det underlättar arbetet och säkerställer ett bra slutresultat. Sprutspackel passar större objekt (appliceras med en spackelspruta). Rullspackel är bäst för mellanstora objekt (appliceras med en roller). Handspackling är lämpligast på mindre objekt (appliceras med en spackelspade).

Dessutom finns andra hjälpmedel som Bazooka och Spackelbox.

Följ spackeltillverkarens anvisningar.

När spacklet väl applicerats, torkat och eventuellt täckts av annan slutbehandling, ger det inte upphov till några som hels miljöproblem. Färdigblandat spackel är en lågemitterande produkt, dvs. den avger mycket små mängder flyktiga organiska ämnen, VOC och detta under en ytters begränsad tid (i princip härdningstiden).

Observera att spackel är en färskvara och hållbarheten är 1 år. Produkterna är känsliga för frost och bör inte lagras/förvaras i direkt solljus.

Kommentar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för era remissvar.

Bilag 1

Oversigt over indkomne svar fra de nordiske høringsdeltagere

Høringsdeltagere fra	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår	Kommentarer uden at tage stilling	For-kaster	Forkaster med kommentarer
Danmark						
Ringkøbing-Skjern kommune			X			
Silvan			X			
Topco			X			
De samvirkende købmænd			X			
DT group			X			
Brancheforening en Dansk Træbeskyttelse			X			
Coop Trading A/S			X			
Dansk arbejdsgiverforening			X			
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og udvikling			X			
Kronos International				X		
Landsforeningen for økologisk byggeri						X
Oliebranchens Fællesrepræsentation			X			
Würth Danmark A/S		X				
Økonomi- og Erhvervsministeriet			X			
Forbrugerrådet		X				
CO-Industri		X				
Danmarks Naturfredningsforening		X				
Det Økologiske Råd		X				

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse			X			
Miljøstyrelsen		X				
Total		6	12	1		1

Høringsdeltagere fra	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår	Kommentarer uden at tage stilling	Forkaster	Forkaster med kommentarer
Norge						
Barne- og likestillingsdepartementet			x			
Norges Forskningsråd			x			
Arbeidstilsynet		x				
Direktoratet for naturforvaltning			x			
Kronos International	x					
Jotun AS		x				
NPT Italia New polyuretane technology		x				
Statens Forurensings tilsyn		x				
Statens Byggetekniske Etat		x				
Konkurransetilsynet			x			
Plastics Europe EpoxyResin Committee		x				
BASF		x				
Rescon Mapei						x
Byggevarerindustriens Forening						x
Landsorganisasjonen			x			
Total	1	7	5			2

Høringsdeltagere fra	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår	Kommentarer uden at tage stilling	Forkaster	Forkaster med kommentarer
Finland						
Teknos Oy		x				
Rakennustietosäätiö RTS (The Building Information Foundation)		x				
Tikkurila Oy				x		
Plastics Europe				x		
Kiilto Oy				x		
Rakennustietosäätiö, Finnish Association of Construction Product Industries RTT						x
Metsäteollisuus, Puusepänteollisuus (Finnish Forest Industries Federation, Association Of Finnish Furniture And Joinery Industries)						x
Finnforest			x			
Suomen metsäyhdistys			x			
Bostik Oy			x			
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto			x			
Finska Miljöcentralen SYKE (saknas ännu)		x				
Total	0	3	4	3		2

Höringsdeltagere fra	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår	Kommentarer uden at tage stilling	Forkaster	Forkaster med kommentarer
Sverige						
Arbetsmiljö Verket			X			
Miljöförbundet Jordens Vänner	X					
Sveriges Kommuner och Landsting			X			
Konsumentverket			X			
N.P.T.s.r.l.		X				
SVEFF Sveriges Färgfabrikanters Förening		X				
KEMI Kemikalieinspektionen		X				
BASTAonline		X				
Scanspac, Flügger, Bostik och Nordsjö		X				
PlasticsEurope Epoxy Resin Committee				X		
Rohm and Haas		X				
Alcro-Beckers		X				
Akzo Nobel Decorative Coatings		X				
Sveriges Fog o Limleverantörers förening						X
Bi Sveriges Byggindustrier		X				
Skanska		X				
The European PVC resin producers (ECVM)						X
ECPI European Council for Plasticisers and Intermediates				X		
P&K Plast- & Kemiföretagen				X		
Cerom Kreativa Ohlson Miljöer	-	-	-	-	-	-
Total	1	10	3	3		2